Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

№ 112 (20. 080) • 1988 йил 15 май • якшанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ Афғонистон Республикасидан қайтиб келаётган совет интернационалчи-жангчиларига МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз ўртоқлар!

Сизлар Ватанга қайтяпсизлар. Ўз ҳарбий бурчини ҳалол ва мардона адо этган, юксак интернационализм туйғуларини амалда намоён қилган сизларни қутлаймиз.

Қаттиқ синов кунлари ортингизда қолди. Мана шу синовларда дўст халққа ёрдам беришдек олижаноб ишга астойдил ишонч сизларга мададкор бўлди. Сизлар Ватаннинг буйруғини бажардингиз. Сизлар жангу жадаллар алангасидан ўтиб, Ватанингизни, туғилиб ўсган уйингизни, дўстларингиз ва дугоналарингизни яна ҳам қаттиқроқ севадиган бўлиб қолдингиз. Душманларнинг нафрати қандайлигини ҳам билиб олдингиз.

Машаққатли уруш шароитларида совет кишисининг энг яхши фазилатларини намоён этган шонли хотин-қиз врачларимизнинг, медицина ҳамшираларимизнинг, бошқа мутахассисларимизнинг матонати ва шафқатлилиги тўғрисида алоҳида самимият билан айтиб ўтиш керак.

Жангларда ҳалок бўлган жанговар дўстларингизнинг номлари халқ хотирасида абадий сақланиб қолади. Бу жудоликларнинг ўрнини тўлдириб бўлмайди, қайғу-аламимиз ғоят каттадир. Урушда ҳалок бўлганларнинг, азият чекканларнинг оилалари умумхалқ ғамхўрлиги билан қуршаб олинади. Жанговар қардошлик ва ўртоқлик ришталари сизларнинг зиммангизга ҳам улар билан ҳамиша ёнма-ён бўлиш мажбуриятини юклайди.

Сизларнинг баъзиларингиз юксак бурчни адо этиб, тинч касбларга қайтасизлар, бошқаларингиз эса жанговар сафда қоласизлар. Сизларнинг ҳар бирингиз янги вазифаларни худди шундай фидокорлик билан бажаришингизга ишончимиз комил. Ҳозир қайта қуришга, социализмни янгилаш ишига, унинг ғалабаларини ҳимоя қилишга сизларнинг ғайрат-шижоатингиз керак! Партия сизларга ишонади, сизларга умид қилади, сизларни совет жамиятини революцион тарзда ўзгартириш учун курашнинг биринчи сафларига чақиради.

Ватан солдатларига шон-шарафлар! Ватан ўғлонлари ва қизларига шон-шарафлар!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

КПСС Марказий Комитетида учрашув

13 май куни КПСС Марказий Комитетида агросаноат комплекси ижарачи пудрат коллективларининг ходимлари, агрокомбинатларнинг, агрофирмаларнинг, илмий-ишлаб чиқариш системаларининг, хўжаликларнинг раҳбарлари, район партия комитетларининг биринчи секретарлари, совет ходимлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари билан учрашув бўлди. Агросаноат комплексида ижара, оила пудратини ҳамда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бошқа илғор усулларини жорий этиш масалалари муҳокама қилинди.

Учрашувни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев нутқ сўзлаб очди.

Тула область Ясногорский районидаги «Зибино» давлат наслчилик заводининг директори А. Ю. Кузьмичев, Доғистон АССР Акуша районидаги Оржоникидзе номли колхоз раиси М. А. Чартаев, Ивано-Франковск область Коломия районидаги «Прапор коммунизма» колхози ижарачи коллективининг раҳбари Р. С. Романюк, Эстония ССР Пярну районидаги «Нимме» совхози ер ижарачиси А. Э. Берк, Псков область Питалов район партия комитетининг биринчи секретари Н. Н. Воробьев, «Москва» агросаноат комбинатининг бош директори Е. С. Ричин, Жиззах область Дўстлик районидаги «СССР 50 йиллиги» совхози ижарачи коллективининг бригадири Ж. Эргашев, Ростов область Зерноград районидаги Ленин номли колхоз раиси Б. А. Зинченко, Курган дон хўжалиги илмий-тадқиқот институтининг директори, «Маккажўхори» илмий-ишлаб чиқариш системасининг раҳбари И. А. Сикорский, Целиноград область Маншук Маметова номли совхознинг бош иқтисодчиси В. В. Швец, Латвия ССР Рига районидаги «Кекава» тажриба-намуна фабрикасининг директори М. А. Скуя, Украина ССР Ворошиловград область Беловоцк районидаги Ленин номли колхоз сут етиштирувчи оилавий коллективининг аъзоси А. И. Пелех, Гродно область Мостовский район партия комитетининг биринчи секретари В. А. Ревяко, Ставрополь ўлкасидаги Апанасенков район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси — «Путь к коммунизму» колхоз — наслчилик заводининг раиси Н. А. Пономарев, Красноярск ўлкаси Шушенское районидаги «Субботинский» совхози қорамол боқувчи оилавий звеносининг бошлиғи Н. Ф. Филатов, Волгоград область Нехаевская районидаги Ильич номли совхоз директори Ю. А. Макаров, Литва ССР Таураге районидаги «Шяшувис» колхози ижарачи комплекс звеносининг бошлиғи Т. П. Юшкис, Грузия Компартияси Ланчхути район комитетининг биринчи секретари Э. А. Беридзе, Львов шаҳари Червоноармейский районидаги «Провесинь» агрофирмасининг директори И. О. Пивень, «Москва» агросаноат комбинати 4-магазинининг директори П. П. Безсмертних, СССР қишлоқ хўжалик ва трактор машинасозлиги министри А. А. Ежевский ўртоқлар ўз фикрларини баён этдилар.

Нотиқлар агросаноат ишлаб чиқаришининг турли тармоқларида ижара пудрати шароитидаги иш тажрибасини ўртоқлашдилар. Хўжалик юритишнинг янги шакл ва усулларини ташкил этиш ҳамда жорий қилишдаги камчиликларни таъкидладилар, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш юзасидан аниқ-равшан таклифларни айтдилар.

Учрашувни М. С. Горбачев якунлади.

Учрашувда Е. К. Лигачев, В. П. Никонов, Н. Н. Слюньков, Г. П. Разумовский, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Давлат агросаноат комитети раиси В. С. Мураховский, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госснаби раиси Л. А. Воронин ўртоқлар қатнашдилар.

Учрашув тўғрисидаги батафсил ҳисобот эълон қилинади. (ТАСС).

- ОНА-ВАТАН ИНТЕРНАЦИОНАЛЧИ-ЖАНГЧИЛАРНИ САМИМИЙ ТАБРИКЛАЙДИ
- ЭНГ ЯХШИ ФАЗИЛАТЛАРНИ НАМОЙИШ ЭТИБ
- ДЎСТОНА ҚЎШНИЧИЛИК МУНОСАБАТЛАРИ ЯНГИ ПОҒОНАГА КЎТАРИЛАДИ

СОВЕТ—АФҒОНИСТОН ҚЎШМА БАЁНОТИ

Афғонистон муаммосининг ташқи жиҳатларини сиёсий бартараф этишга оид Женева битимлари кучга кирадиган кун— 1988 йилнинг 15 майида Совет Иттифоқи билан Афғонистон қуйидагиларни билдиришни зарур деб ҳисоблайдилар.

Женевада имзоланган битимлар совет ва афғон халқлари томонидан ва дунёнинг ҳамма жойида мамнуният ва умид билан кутиб олинди. Битимларни имзолаган томонларнинг ҳар бири узоқ олти йил мобайнида Женева ҳужжатларининг қоидалари устида иш олиб боришдан кузатилган мақсадга эришиш учун ҳамма ишни қилиши керак.

Афғонларнинг ички ишларига ташқаридан аралашишни тўхтатиш Афғонистон теварагидаги аҳволни бартараф этишнинг ўзак масаласидир. Битимларда шу хусусда баён этилган мажбуриятлар жуда аниқ- равшан ва бир хил аҳамиятга эгадир: аралашув тўхтатилиши керак, ҳозир мана шундай аралашув учун фойдаланилаётган моддий базанинг ўзи тугатилиши лозим. Битимнинг ўзаро муносабат принциплари тўғрисидаги ва жумладан, аралашмаслик ҳақидаги ҳамда Афғонистон Республикаси билан Покистон Ислом Республикаси ўртасида интервенциядан воз кечиш ҳақидаги шу муҳим қоидалари қандай бажарилаётганини доимо кузатиб бориш лозим.

Женева ҳужжатларига мувофиқ бугун совет қўшинларининг чекланган қисмлари Афғонистондан олиб чиқиб кетила бошлайди. Афғонистонга тааллуқли аҳволни бартараф этиш учун ўзаро боғлиқлик тўғрисидаги битимда белгилаб берилганидек, қўшинларни олиб чиқиб кетиш тўққиз ой мобайнида тугалланади, қисмларнинг ярмиси дастлабки уч ой мобайнида, яъни 1988 йилнинг 15 августигача олиб чиқиб кетилади.

Совет қўшинлари Афғонистон қонуний ҳукуматининг илтимосига биноан ҳалол ва олижаноб мақсадлар билан Афғонистонга келган эдилар. Совет Иттифоқи ҳамиша ўзининг жанубдаги қўшниси суверенитетини ҳеч сўзсиз ҳурмат қилиб келди ва ҳурмат қилмоқда, иккала мамлакат ўртасида неча ўн йиллардан бери давом этиб келаётган яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларига шу ҳурмат асос қилиб олинган. Ўз навбатида Афғонистон ҳам ҳамиша Совет Иттифоқини афғон халқи учун қийин пайтларда яхши қўшничилик принципларига амал қилиб ,унга неча марталаб ёрдамга келган мамлакат деб билди.

Ҳозир, совет қўшинлари Ватанига қайтаётган бир пайтда «Москванинг босқинчилик мақсадлари» бор, у «иссиқ денгизларга» чиқиб олиш учун Афғонистондан фойдаланишга интилмоқда, деган гап— сўзларнинг нақадар бемаънилиги яна яққол кўриниб қолди. Женева битимлари аввалроқ тузилганида эди (Совет Иттифоқи билан Афғонистон айни мана шунга ҳаракат қилишди), совет қўшинларини Афғонистондан олиб чиқиб кетиш ҳам илгарироқ бошланган бўлур эди.

Бугун, совет қўшинларини олиб чиқиб кетиш бошланаётган кунда Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси ҳар иккала мамлакат ўртасидаги анъанавий тарихий дўстликнинг муҳимлиги ва аҳамиятини таъкидлаб ўтиш зарур, деб ҳисоблайдилар, бу дўстлик Афғонистон учун машаққатли бўлган йилларда айниқса мустаҳкамланиб чиниқди ва шу мамлакатнинг порлоқ келажаги манфаатлари йўлида афғон ватанпарварлари ҳамда совет интернационалчи-жангчилари биргаликда тўккан қон билан чамбарчас боғланди.

Совет Иттифоқи билан Афғонистон Женева битимларининг имзоланиши ва кучга кириши Афғонистон муаммосининг ички жиҳатларини ҳам бартараф этишни енгиллаштириши мумкин ва лозимлигига ишончлари комил. Афғонистонда ўтказилаётган миллий яраш сиёсати воқеаларнинг шундай ривожланиши учун ҳозирдаёқ зарур шарт-шароитларни яратиб қўйди. Ҳозирги Афғонистонда афғон жамиятининг барча табақалари, барча миллатлари сиёсий, иқтисодий ва социал жиҳатдан тенг ҳуқуқларга эга бўлиб, барча афғонлар олдида ўз мамлакати фаровонлиги йўлида меҳнат қилиш, кўп партиявийлик негизида унинг сиёсий турмушида қатнашиш учун баббаравар имкониятлар очилган. Ислом дини, унинг анъаналари ва урф-одатлари давлат томонидан чуқур ҳурмат қилинмоқда ва эътироф этилмоқда. Бутун мамлакат бўйлаб коалицион ҳокимият органлари тузилмоқда. Афғонистон раҳбарияти шу жараёнга бундан буён ҳам бутун чоралар билан кўмаклашишга, Кобулда ғоят кенг асосда коалицион ҳукумат тузишга ҳар томонлама ёрдам беришга тайёр эканлигини билдирмоқда.

Афғонистон Республикаси ҳукумати Женева битимлари кучга кирган кунда оппозициядаги барча кучларга яна мурожаат этиб, ўт очишни, биродаркушлик урушини, хунрезликни тўхтатишга, музокаралар столи атрофига ўтиришга, тинч ва гуллаб-яшнаётган давлатни биргаликда барпо этишга чақиради. Афғонистон ҳукумати мана шундай қурилиш жараёнига афғон қочоқлари ҳам фаол қўшиладилар, деб ишонч билдиради. Ана шу қочоқларнинг тўла ҳуқуқли граждалар сифатида Ватанига қайтиб келишлари учун барча зарур шароитлар яратилмоқда.

Совет томони бундай сиёсат Афғонистон муаммоларини афғонларнинг ўзлари ўртасида ҳал этиш имконини беради, деб ҳивоблайди.

Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Афғонистон Республикаси президенти Нажибулло билан 1988 йил 7 апрель куни Тошкентда ўтказилган учрашуви якунлари юзасидан қабул қилинган Совет — Афғонистон қўшма Баёноти қоидаларига асосланиб, барча соҳаларда кенг миқёсдаги Совет-Афғонистон ҳамкорлигини ҳар жиҳатдан мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга тайёр эканликларини яна бир бор таъкидлайдилар.

Совет томони Афғонистон билан иқтисодий ҳамкорликни бундан буён ҳам ривожлантириб, савдо-сотиқни кенгайтираверади, совет республикалари, областлари ва шаҳарларининг Афғонистон вилоятлари ва шаҳарлари билан бевосита алоқаларини ривожлантиришга кўмаклашаверади. Совет томони Покистон ва Эрондан қайтиб келаётган афғон қочоқларининг турмушини йўлга қўйишда Афғонистонга ёрдам беришни давом эттириш ниятида эканлигини таъкидлайди.

Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси барча давлатларга мурожаат қилиб, Афғонистоннинг уруш барбод этган экономикасини қайта тиклашга, икки томонлама асосда ҳам, шунингдек кўп томонлама ёрдам программалари доирасида ҳам, жумладан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти йўли билан Афғонистон Республикасини иқтисодий ва социал ривожлантиришга кўмаклашишга чақирадилар. Совет Иттифоқи шу хилдаги халқаро программаларда муносиб равишда қатнашишга тайёрдир.

Совет ва Афғонистон томонлари Женева битимларининг бажарилишини кузатиб туриш учун БМТнинг контрол механизмини яратиш соҳасида амалга оширилган ишларга юксак баҳо берадилар ҳамда БМТ кузатувчиларининг фаолияти Женева жараёнининг рўёбга чиқарилишига самарали равишда кўмаклашади, деб умид билдирадилар. Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси Женева битимларига мувофиқ барча томонлар ўз зиммаларига олган мажбуриятларни тўла-тўкис ва виждонан бажариши Афғонистон муаммосининг ташқи жиҳатларини тезроқ ҳал этишга эришиш имконини беришига, бу эса ўз навбатида Афғонистон можаросини батамом ва ҳар жиҳатдан бартараф этишнинг муҳим омили бўлиб қолишига ишонадилар. Улар шунга ҳам ишонадиларки, Женева тажрибаси бошқа маҳаллий можароларнинг ўзига хос чигалликлари ва хусусиятларига қарамай, уларни ҳал этиш йўлларини излаб топишга рағбатлантиради.

«Ҳосил-88»: «Дала—редакция» телефон линиясида

ҲАРАКАТДА БАРАКАТ

ТАЙЁРЛОВЧИЛАР ҒАЙРАТИ

— Қумқўрғон район тайёрлов идораси ходимлари қисқа вақт ичида аҳолидан 3500 тонна карам қабул қилиб, маҳсулотнинг ҳаммасини Бутуниттифоқ фондига — Москва, Ленинград, Свердловск, Тюмень шаҳарлари меҳнаткашларига жўнатдилар. — деди телефонда мухбиримиз А. Халилов. — Авваллари аҳолидан карам харид қилиш, ортиш ва жўнатишда муаммолар кўп эди. Бу иш узоқ вақтга чўзилиб кетар ва кўплаб маҳсулот нест-нобуд бўларди.

Коллектив шу йил эрта баҳорда темирйўлчилар билан ҳамкорликда бир километр узунликдаги қўшимча йўлни қурди. Бу эса бир вақтнинг ўзида қўшимча 30 вагон маҳсулотни ортиш ва жўнатиш имкониятини яратди. Карам қабул қилиш майдончасида тарозилар ва қабул этувчилар сони уч баравар кўпайтирилди.

Район тайёрлов идораси ходимлари бу йил аҳолидан 10 минг тоннага яқин турли хил сабзавот, картошка ва полиз маҳсулотлари қабул қилиб олади.

ИККИНЧИ ПАРВАРИШ

— Бу йил 115 гектар майдондан 400 тонна сифатли пахта етказиб берамиз! Поп районидаги «Ленинград» колхозининг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Дилоромхон Раҳматова бошлиқ бригадаси пахтакорларининг азму-қарори шундай, — деб хабар қилади наманганлик қаламкаш С. Қўчқоров.

Сўз ва иш бирлигига қатъий амал қилаётган бригада деҳқонлари барча майдонларда тўлиқ гектар ҳосил қилдилар. Ғўза қатор ораларига иккинчи марта комплекс ишлов юксак агротехника талаблари асосида амалга ошириляпти. Ғўзани ягоналаш хўжаликда биринчилар қаторида тугалланди.

Хўжаликнинг А. Ғаффоров, М. Маҳмудов, С. Ҳамроқулов, Р. Шарипов бошлиқ бригадаларида ҳам ғўза қатор ораларига иккинчи комплекс ишлов бериш жадал суръатларда давом этаётир.

ЯГАНАЛАШ ТУГАДИ

Хўжаобод районидаги «Ленинград» колхозининг Юсуфжон Отабоев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси коллективи етти иш кунида 112 гектар ғўзани сифатли яганадан чиқарди. М. Абдуқодиров шундай ҳикоя қилади:

— Яганани тез ва соз ўтказишда Х. Шералиева, С. Рўзиева, Т. Абдуқодирова, Н. Қорабоева сингари илғор комсомоллар актив иштирок этдилар. Бригада механизатори Азизилло Шарипов кунига 6-7 гектар майдондаги ёш ниҳолларни озиқлантириб, сифатли ишлов бермоқда. Моҳир механизатор техникадан, вақтдан унумли фойдаланиш ҳисобига ҳозиргача 70 гектар ердаги ғўзага ишлов берди. Коллектив 112 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан аъло навли ҳом ашё етиштириш ниятида тер тўкмоқда.

Линияда «Совет Ўзбекистони» махсус мухбири Ш. МИРҲАБИБОВ навбатчилик қилди.

XIX БУТУНИТТИФОҚ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

Область партия комитетларининг пленумлари

14 май куни Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг «Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш юзасидан Тошкент область партия ташкилоти ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида»ги қарорини бажаришга доир область партия комитети VII пленумининг қарорлари қандай бажарилаётгани тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимовнинг ахборотини муҳокама қилдилар.

Пленум Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XIX Бутуниттифоқ конференциясига делегатлар сайлади. Делегатлар орасида кўпгина миллатларнинг намояндалари, турли ёш ва касбдаги кишилар бор. «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг шлифовкачиси В. М. Харитонова, Пискент районидаги Й. Охунбобоев номли колхоз бригадири М. Авезов, Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг бригадири Ф. Сефершаев ва бошқалар шулар жумласидандир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов пленумда нутқ сўзлади.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари П. В. Догонкин, Н. И. Попов, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими И. Е. Пономарев қатнашдилар.

* * *

Шу куни Андижон область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига делегатларни яширин овоз бериш йўли билан сайладилар.

Делегатлар орасида Ленинск шаҳридаги КПСС XXV съезди номли мотор ремонти заводининг токари В. Хўжаёров, Избоскан шойи тўқиш фабрикасининг тўқувчиси Т. Юнусалиева, Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозининг бригадири А. У. Каримова, Андижондаги 1-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ўқитувчиси, СССР халқ ўқитувчиси А. Акбаров ва бошқалар бор.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев, Андижон область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Орипжонов нутқ сўзладилар. Пленум ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. И. Огарок қатнашди.

* * *

Жиззах область партия комитетининг 14 май куни бўлиб ўтган пленумида пахтачиликдаги жиддий камчиликларни тугатиш, тармоқни ривожлантириш борасида область партия ташкилотининг вазифалари кўриб чиқилди.

XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига делегатлар сайланди. Делегатлар орасида 2517-автобаза шофери Э. Журабоев, Мирзачўл районидаги Абай номли совхоз бригадири Р. Маматова, Ғаллаорол районидаги К. Маркс номли совхоз бош чўпони Р. Зубайдуллаев ва бошқалар бор.

Пленумда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси П. Ҳабибуллаев, Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари И. С. Умаров нутқ сўзладилар.

* * *

Гулистонда шу куни Сирдарё область партия комитетининг пленуми бўлди. Капитал қурилишни тубдан яхшилаш юзасидан область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама этилди. Область партия комитетининг биринчи секретари А. Ф. Клепиков доклад қилди.

Пленум XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига делегатларни сайлади. Делегатлар орасида КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг звено бошлиғи Т. Б. Қирғизбоева, Янгиердаги В. И. Ленин номли қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатига қарашли 2-темир-бетон буюмлари заводининг кранчиси Л. М. Хамякина, Гулистон районидаги «Красная заря» колхозининг бригадири А. Эсиргапов ва бошқалар бор.

Пленум ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров иштирок этди.

* * *

Сурхондарё область партия комитетининг 14 май куни Термизда бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари область партия комитети бюросининг аъзолари Ҳ. Э. Бердиев, В. В. Глушков ва Х. Ш. Шарафутдиновнинг областни ривожлантириш социал-маданий программасини амалга оширишда қандай қатнашаётганликлари тўғрисидаги ҳисоботларини тинглаб, муҳокама қилдилар.

Область партия комитетининг аввалги пленуми қарори, унда билдирилган таклиф ва фикр-мулоҳазалар қандай адо этилаётганлиги тўғрисидаги ахборот ҳам тингланди.

Пленум XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига делегатларни сайлади. Улар орасида «Шарғун» шахтасининг кон ишчиси А. А. Телябов, Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг бригадири Р. М. Мирзаева, Гагарин районидаги «Искра» совхозининг директори П. Худоёров, Жарқўрғон районидаги «Коммунизм» колхозининг бригадири Т. Номозов, ҳарбий хизматчи С. В. Шчеглов бор.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Икромов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ЗАРБДОР ВАХТАДА

ЯНГИЛИК ҚЎЛ КЕЛДИ

● Янги Ангрен ГРЭСи буюртмачиларга қурилиш материалларини ортиб жўната бошлади. Бу ердан бетон заводларига вагон-вагон кул ортиб жўнатилди. Ҳали яқиндагина у кулхонага ташланарди, энди бўлса қурувчилар энергетиклардан 100 минг тонна кул сўраб турибдилар. Чунки бетон қоришмасига аралаштирилган бу кул цементни тежайди.

Шартнома икки ёққа ҳам наф келтиради. Энергетиклар тузуккина даромад қиладилар, Тошкент, Ангрен ва республиканинг бошқа шаҳарларидаги қурувчилар эса 25 минг тонна қимматли материални тежайдилар. Шундай қилиб, умумий иқтисодий самара миллион сўмга яқинлашади.

Қурилиш ишларида кўмир кулидан фойдаланиш янгилик эмас. Илм-фан ҳар кубметр темир-бетонга 40—50 килограммдан кул аралаштиришни маслаҳат беради. Республика қурувчилари Фарғона ТЭЦи ва Ангрен ГРЭСи кулидан фойдаланяптилар.

МАҲСУЛОТ КЎПАЯДИ

● СССР 60 йиллиги номли Хоразм балиқчилик комбинатидан хилма-хил балиқларни харид қилувчилар анча кўпайди. Корхонанинг балиқ урчитиладиган цехи ёнига яна бир ишлаб чиқариш блоки қўшилди. Эндиликда бу ердан Бухоро, Қашқадарё, Тошкент областлари, Қарақалпоғистон АССР, шунингдек Туркманистоннинг Тошовуз ва Чоржўй областларидаги ўнлаб балиқчилик хўжаликларига ҳам балиқ чавақлари етказиб берилмоқда.

Хоразм балиқчилари ўз ишлаб чиқариш базаларини йилдан-йилга кенгайтирмоқдалар. Натижада аввалгига нисбатан 30 миллион дона кўп— юз миллион донагача балиқ олиш имконияти пайдо бўлди. Комбинатда дудлаш цехи, 200 тонна маҳсулот сақланадиган холодильник ишлаб турибди.

Комбинат балиқ сотишдан келаётган фойда эвазига ўз базасини ривожлантирмоқда. Бу йил комбинатда топшириққа нисбатан 260 тонна кўп— камида 4 минг тонна маҳсулот олиш режалаштирилган.

(ЎзТАГ).

ЭЛ ХИЗМАТИДА

Оилавий пудрат имкониятлари.

Аслиддин ака урушдан қайтгач, оғир меҳнатга ярамади. Баданидаги жароҳатлар азобидан уйда ҳам ўтира олмасди. Шунда у сартарошлик қила бошлади. Аста-секин касбининг устасига айланди. Аввалига Раволак қишлоғидагилар унинг хизматидан манзур бўлишса, кейин Кўтарма-ю, Оқмачит даҳаларида ҳам мижозлари кўпайди.

Бир неча йилки, Аслиддин ака уйда, хасталаниб қолди. Уруш жароҳатлари уни тўшакка михлаб қўйди. Биринчи группа инвалиди Аслиддин Муҳиддинов бир куни умр йўлдоши Маҳбуба ая, ўғиллари Ҳасан ва Ҳусен, қизи Кубаррони ёнига чақирди.

— Мен маиший хизмат соҳасида ишлаб кам бўлмадим, — деди у. — Ўн фарзандимнинг ризқини оддий касб — сартарошликдан тердим. Ҳасанжон, сени ҳам қўлинг келишиб қолган. Ҳусен ҳам ҳалол-покиза ишлайди. Касбимни давом эттиринглар!

Ҳасан Кўтарма қишлоғида иш бошлади. Ҳусен эса дадасининг жойида. Маҳбуба ая қизларини ёнига олиб уйда тикувчилик қила бошлади.

— Районга бориб шартнома туздик. Оилавий пудрат асосида ишлаймиз, дедик. Бунақа гапни қаердан топдингиз, керак бўлса, тикувчилик цехига чиқиб ишлайверинглар, дейишди. Бахтимдан айланай, биз ҳақ бўлиб чиқдик. Мана энди оилавий пудратга даъват этишяпти.

— Қизим Кубарро ёнимда ишлайди, — дейди ая. — Марҳабо ҳам мактабни битириб сафимизга қўшилди. Ҳар биримиз ойига ўртача 70-80 тадан кўрпача тикамиз. Ўғилларимизнинг ҳам иши ёмон эмас. Шартномада белгиланган планни ошириб уддалаяпмиз. Даромадимиз ҳам яхши.

Суҳбат чоғида маълум бўлдики, оилавий пудрат асосида ишлаётганларнинг шароитлари билан ҳеч ким қизиқмас экан.

— Бир ҳовлида тўрт хўжалик, 20 киши яшаймиз, дейди Маҳбуба ая ранжиб. —Районимизнинг янги марказида кооператив уйлар қурилиши бошланганда, ариза беринг дейишди. Аммо биз қолиб, уй бошқаларга насиб қилди, чамаси. Район маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси бошлиғи Фарҳод Мустафоқуловга бир неча марта учрадим. Сарсон қилиб юраверди. Охири қўшиб ёзишга йўл қўйгани учун ишдан олинди. Бизни кўп қийнади-да, у...

ОРИФ ИСТАМОВ, Самарқанд район маиший-хизмат кўрсатиш бошқармаси бошлиғи:

— Бундай оилавий пудрат асосида ишлаётганларни қадрламоғимиз керак. Ҳозир биз диққатни уларнинг сафларини кенгайтиришга қаратдик. Биринчи маротаба планимиз ноябрь ойида тўлди. Чунки ўнлаб оилалар келиб қўшилишди. Илгари улар ўзлари тиккан нарсаларни Жумабозор қишлоғидаги бозорга олиб бориб сотишарди. Энди маҳсулотни идорага топширишади, махсус магазин-дўконларимиз орқали савдо қилинади. Бу уларга енгиллик туғдирди.

Маҳбуба Халилова яқинда бизга мурожаат қилдилар. Аризаларини касаба союз йиғилишида кўриб чиқдик. Ҳақиқатан ҳам у кишига нисбатан ноҳақлик қилинган. Район Совети ижроия комитети орқали ёрдам бериш, масалани ижобий ҳал этиш чораларини кўраяпмиз.

Бизда оилавий пудрат асосида ишлаш анча эрта пайдо бўлган. Бироқ эътиборсизлик туфайли ривожланмаган, яъни вақтида хом ашё етказиб берилмаган, ускуналари тез-тез ремонт қилинмаган. Меҳнат шароити ҳақида қайғурилмаган. Ҳозир ана шу ҳақда ўйлаяпмиз. Оилаларда тайёрланаётган маҳсулот хилларини кўпайтиряпмиз. Бу эса биринчи галда маиший хизмат маданиятини оширса, иккинчидан план ижроси учун етакчи куч бўлаётир.

Бошқарма бошлиғи О. Истамов масаланинг моҳиятини чуқур англаб турибди. Қолган гап ана шу режаларни рўёбга чиқаришда.

Йиллар давомида учқунлаб турган гулхан аланга оляпти. Унинг тафти ҳаммамиз учун жуда зарур.

М. ЖАҲОНГИРОВ.

• Жанговар атеизм учун

ФАВҚУЛОДДА ҲОДИСА

Коммунист А. Эралиев бир неча ойдан буён аъзолик бадали тўламай қўйган эди. У ҳисобда турадиган «Правда» совхозининг «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» бўлими партия ташкилотининг секретари Ш. Мусақулов бунинг сабабини суриштириб, Эралиевнинг уйига борди.

— Тўламайман! — деди Эралиев.

1960 йилдан КПСС аъзоси, узоқ йиллардан буён совхозда ҳалол ишлаб келаётган, «Шавкатли меҳнати учун» медали билан мукофотланган коммунистнинг бу гапи секретарга момақалдироқдек таъсир этди. Ш. Мусақулов нима қилишини билмай, ўзини йўқотиб қўйди. Ҳатто икки ойгача коммунист А. Эралиевнинг ножўя хатти-ҳаракати ҳақида бошланғич партия ташкилотини ҳам, коммунистлар ва совхоз партия комитетини ҳам хабардор қилмади. Шу йилнинг январь ойида ниҳоят совхоз партия комитети бу ҳақда хабар топиб... Эралиев билан суҳбатлашиб келиш учун партком аъзолари И. Сулаймонов ва О. Усмоновларни унинг уйига юборди.

— Мен эскича ўқишни биламан, диний қонун-қоидаларга тўла амал қиламан. Номоз ўқийман, диний маросимларда қатнашаман, — деди Эралиев комитет аъзоларига, — шу сабабли партия сафида қолишим мумкин эмас, деб ҳисоблайман!

Партия ташкилоти, коммунистлар эса йиллар давомида ўз сафларидаги кишининг диний эътиқодга берилиб кетганлигини кўриб кўрмаганга олганлар. Коммунистдаги иккиюзламачилик кайфиятини ўз вақтида муҳокама қилишдан ҳайиққанлар. Коммунист эътиқоддан воз кечиб, аъзолик бадалларини тўламай қўйгачгина бу ҳақда фикр юрита бошлашди. Қизиқ, ўтган йили ошкор бўлган бу ҳодиса ҳамон коммунистлар йиғилишида муҳокама қилингани йўқ. Эралиев ҳамон расмий жиҳатдан коммунист ҳисобланади. Ёки совхоз партия комитетида Эралиев масаласини муҳокама қилиш унинг Ёзёвон суяк уни заводида бошланғич партия ташкилоти секретари бўлиб ишлаётган ўғли Зокир Эралиевнинг обрўсига путур етказади, деб чўчишяптимикан?

Бу ҳақда биз Ёзёвон район партия комитетида эшитдик. Тасодифни қарангки, худди шу куни район партия комиссияси сув хўжалиги идораси партия ташкилотининг коммунист Н. Маъмуровни диний маросимларда қатнашганлиги учун КПСС сафидан чиқариш ҳақидаги қарорини тасдиқлаган экан. Яқинда райондаги «Москва» колхози партия ташкилоти ҳам колхоз аъзоси, коммунист К. Мўйдиновни ҳам худди шу сабабга кўра партиядан ўчирди.

Район партия ташкилотида бирин-кетин содир бўлган бу фавқулодда ҳодисалар партия қуйи бўғинларида муҳим соҳа — атеистик тарбияга эътиборнинг пасайиб кетганлигидан далолат бермасмикин? Ёзёвонда илмий-атеистик ташвиқот ва тарғибот ишларида хотиржамлик, лоқайдлик ҳукм сурмаяптимикин?

Район партия комитетида районда 35 та атеизм хонаси ва бурчаклари мавжуд, деб айтишган эди. Бироқ маълум бўлишича, уларнинг аксарияти мактаблардагина фаолият кўрсатяпти. Масалан, «Ёзёвон» ва «Правда» совхозларида биз бундай хоналарни топа олмадик. Кўпгина қишлоқ Советлари атеистик тарбия билан шуғулланишни иккинчи ўринга суриб қўйганлар. «Октябрь» қишлоқ Советида раисни ҳам, атеистик ишларни зиммасига олган раис ўринбосарини ҳам учрата олмадик.

— Территориямизда диний расм-русумлар бажо келтириладиган жойлар йўқ, — деди қишлоқ Советининг масъул ходими Т. Мамажонов. — Бизда муллалар ҳам йўқ.

Қишлоқ Советида ҳузурида ташкил этилган «Дин тўғрисида қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини назорат қилиш» комиссиясининг ҳужжатлари жойида. Комиссия йиғилишлари ўз вақтида ўтказиб турилган. Лекин, аслида ишларнинг аҳволи мақтагулик эмас. Худди шу қишлоқ территориясида жойлашган Фарғона область соғлиқни сақлаш бўлимига қарашли базада уч нафар норасмий мулла ўрнашиб олган эди. Тўғри, улардан бири, асл касби фельдшер(!) бўлган С. Мўйдинов бу ердан ишдан чиқиб кетибди. Лекин нима учун узоқ вақт давомида уч мулланинг медицина муассасаси бағридан паноҳ топганлигини бизга қишлоқ Советида тушунтириб беришолмади. База бошлиғи З. Ҳошимов ва шу ердаги икки коммунистдан бири Т. Аҳмадалиев ҳам ўзларини ҳеч нарсани билмасликка солдилар.

«Ёзёвон» совхозида оммавий-сиёсий ишлар маркази ташкил этилган. Марказ бирмунча дид билан жиҳозланган. Хоналарда турли плакатлар, диаграммалар мавжуд. Атеистик тарбияга оид материаллар ҳам йўқ эмас. Оммавий-сиёсий ишлар марказида атеистик тарбияга оид қандай ишлар олиб борилаётганлиги ҳақида совхоз партия комитетининг секретари А. Раҳматов дурустроқ гапириб бера олмади.

Совхоз коммунистлари — Хонобод қишлоқ Советида мутасаддиларининг лоқайдлиги шу даражага бориб етганки, оммавий-сиёсий ишлар марказидан 150 метр нарида, кўчанинг нариги юзида кейинги пайтда бирданига иккита зиёратгоҳ жой пайдо бўлган.

Биз ўша жойларни бориб кўрдик. Иккаласи ҳам ташландиқ, хароба жойлар. Бирининг номи ҳали йўқ. Иккинчиси эса Ғойиб ота мозори деб аталади. Хонободлик Ў. Арапова бошқа жойдан уй олиб кўчиб кетгач, унинг ҳовлиси ўрнида пайдо бўлган тепалик, уйдим-чуқурлар ичидаги баланд бир жойни кимдир ўраб, тепаликка беш-ўнта пишиқ ғишт келтирган ва шу ерга чироқ ёққан. Қарабсизки, кўп ўтмай қариялар, аёллар орасида бу ерга қатнайдиганлар чиқиб қолди. Бироқ совхоз партия ташкилоти шундоқ рўпарасида янгидан пайдо бўлган зиёратгоҳга эътибор қилмай келаверди. Район «Марказий Фарғона» газетасида Хонобод қишлоғида пайдо бўлган сохта зиёратгоҳлар ҳақида кескин танқидий мақола чиққандан кейингина партком ишга киришди.

Бу зиёратгоҳга ёнма-ён Ғойиб ота мозори ҳам бор. Ғойиб ота мозори аслида совхозга қарашли омборхонанинг ўрни. Бу ерга ўз-ўзидан шайх бўлиб олган Сулаймон Султонов диний ақидаларни бемалол ташвиқот қилиб юрибди.

Совхоз комсомол комитети секретарининг ўринбосари И. Эргашевдан мана шу зиёратгоҳлар ҳақидаги фикрини сўрадик.

— Биз бу ҳақда яхши билмаймиз, — деди у. — Бир-икки йил аввал ёш болаларга диний расм-русумлар ўргатишганини биламан. Аммо ҳозир бунга барҳам берилган.

Жавоб қониқарли эмас, албатта. Чунки 903 нафар комсомол аъзосини бирлаштирган ташкилотнинг атеистик тарбияни кучайтириш борасидаги ишлари етарли бўлмагач, унинг раҳбарлари ана шундай мужмал гапиришади-да!

«Билим» жамияти имкониятларидан етарли фойдаланилмаяпти. Бир мисол, область партия комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм университетини тугатган А. Розиқов ва Р. Раҳимов каби атеист-лекторлар 1987 йили меҳнаткашлар ҳузурида бир марта ҳам лекция ўқимаганлар.

Ёзёвон район партия ташкилотларида атеистик тарбия борасида бўшашувчанлик ҳукм суряпти. Айрим коммунистлар, раҳбар ходимлар орасида диний расм-русумларни бажо келтиришга мойиллик кучли. Ахир, коммунистларнинг диний хурофот йўлига қадам қўйиши ҳақиқатан ҳам фавқулодда ҳодиса, жиддий ташвишланиш учун асос эмасми?

А. ИБОДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

● БАЙРОҚДОР КОЛЛЕКТИВЛАРДА

БУНЁДКОРЛАР

«Хоразмсовхозводстрой» тресги бунёдкорлари ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида муваффақиятларни кўпайтириб меҳнат қилмоқдалар. Улар XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси шарафига социалистик мусобақани кун сайин қизитишяпти.

Объектларни фойдаланишга топшириш бўйича шартнома мажбуриятларининг сўзсиз бажарилишига эришилмоқда. 1987 йилда 1368 гектар янги ерлар ўзлаштирилди, 3562 гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. 11511 квадрат метр турар жой майдони фойдаланишга топширилди. Бу кўрсаткичлар план топшириқларидан юқоридир.

Коллективнинг меҳнати муносиб баҳоланди. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби сифатида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди. Бу мукофот бунёдкорларни янги марраларга даъват этди.

Трест бўлинмаларининг ишчи-хизматчилари янгилик излашади, уни топишади ва амалда жорий этишади. Масалан, Хоразм қурилиш-монтаж бошқармасининг гидроқурувчилари дренаж қувурлар ёткизишнинг янги йўлини топишди. Бу билан ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди, сув тежалди. Шовот районидаги «Правда» колхозида ўтказилган дастлабки километрдаги ер ости дренажи кўпчиликка маъқул бўлди.

Коллективда сўзига содиқ бунёдкорлар кўп. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ихтирочи Н. Ковалев ана шуларнинг биридир.

— Областимиз шароитида ердан самарали фойдаланиб, сувни тежаш муҳим вазифалардан бири, — дейди у. — Шу боисдан қатор таклифлар ишлаб чиқмоқдаман. Ҳозиргача таклифларим юздан ошди.

Суратларда: 1. Шовот районидаги «Колос» қўриқ совхозининг бугунги кўриниши. 2. Ихтирочи Н. Ковалев.

Қ. ОТАЕВ фотолари.
(ЎзТАГ).

• Текширувдан кейин...

ГАЗЕТХОН МИННАТДОР

Самарқанд область Большевик район агросаноат бирлашмаси совети раиси Р. Абдулхайиров хабар қилади:

«Куйбишев номли колхоз аъзоси Ҳидоят Мусаевнинг «Совет Ўзбекистони» газетасига ёзган шикояти юзасидан ўтказилган текширув шуни кўрсатдики, чиндан ҳам Х. Мусаев илгари пахтачилик бригадаси бошлиғи қилиб сайланган. Бироқ у бир йилдан сўнг ўз хоҳиши билан вазифасидан озод этилиб, хўжаликда унинг мутахассислиги бўйича бошқа иш бўлмаганлиги учун вақтинча колхоз гаражига — слесарлик вазифасига ўтказилган.

РАПО колхозлардаги барча участка механикларини ўз ихтисосликлари бўйича аттестациядан ўтказганидан сўнг ўртоқ Х. Мусаев мутахассислигига тўғри келувчи вакант жойлар очилди ва у ҳозир участка механиги вазифасида ишламоқда. Бунинг учун бирлашма номидан редакцияга ёзилаётган ушбу жавоб хати орқали Х. Мусаев газетага ўзига кўрсатилган ёрдам учун миннатдорчилик билдирмоқда».

Абдулҳай ТОИРОВ

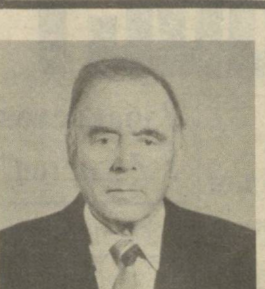

1988 йил 12 май куни Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер, Ўзбекистон Компартияси Бухоро область комитетининг, кейинчалик Наманган область комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлаган Абдулхай Тоиров 76 ёшида вафот этди.

А. Тоиров 1912 йилда Андижон область Москва районидаги Шаҳрихон шаҳрида туғилган. У 1944 йилдан КПСС аъзоси эди. У меҳнат фаолиятини 14 ёшидан бошлаб, давлат страхованиеси ходими бўлди, қишлоқ Советида, колхозда ишлади, 1934 йилда пахтачилик техникумини тугатгач, участка, кейинчалик район агрономи бўлди. 1944 йилдан бошлаб совет ва партия ишларида хизмат қилди — Сирдарё район ижроия комитети раиси, Мирзачўл район партия комитетининг биринчи секретари, Бухоро, Наманган, Сурхондарё область ижроия комитетларининг раиси, Бухоро, Наманган область партия комитетларининг биринчи секретари бўлди.

А. Тоиров чорак асрдан кўпроқ «Главсредазирсовхозстрой» системасида раҳбарлик лавозимида ишлаб, янги ерларни комплекс ўзлаштириш, қўриқда совхозлар ташкил этиш, пахта ва бошқа экинлар етиштиришнинг илғор усулларини жорий этишга катта ҳисса қўшди.

А. Тоиров партия йўллаган барча жабҳаларда куч-ғайратини аямай ишлади, у эътиқодли ва талабчан коммунист, лаёқатли ташкилотчи, камтар ва ғамхўр инсон эди.

А. Тоиров Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайланди, КПСС XX ва XXI съездлари, Ўзбекистон Компартияси XI—XV съездлари делегати бўлган.

Коммунистик партия ва Совет давлати А. Тоировнинг хизматларини юксак баҳолади. У иккита Ленин ордени, Октябрь революцияси ордени, учта Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва учта «Ҳурмат Белгиси» ордени, кўпгина медаллар билан мукофотланган эди.

Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди Абдулҳай Тоировнинг ёрқин хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Р. Н. НИШОНОВ, Т. А. АЛИМОВ, В. П. АНИШЧЕВ, В. А. АНТОНОВ, В. А. ГОЛОВИН, П. В. ДОГОНКИН, А. С. ИКРОМОВ, Ғ. Ҳ. ҚОДИРОВ, В. Н. ЛОБКО, В. И. ОГАРОК, Н. И. ПОПОВ, Қ. САЛИКОВ, П. ҲАБИБУЛЛАЕВ, М. Ҳ. ХОЛМУҲАМЕДОВ, Х. А. АЛИМОВА, И. Ҳ. ЖЎРАБЕКОВ, Б. Ф. САТИН, В. А. ХАЙДУРОВ, Х. С. ОРИПОВ, Р. Ғ. ҒУЛОМОВ, Э. Т. ТУРСУНОВ.

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

НАМАНГАН ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— «ШУНИ ЁЗМАЙ ТУРИНГ» сарлавҳали мақола (1988 йил 10 февраль сони) навбатдан ташқари бўлиб ўтган шаҳар медицина кенгашида барча даволаш муассасалари раҳбарлари, шаҳар партия комитети ва ижроия комитетининг масъул ходимлари иштирокида муҳокама қилинди.

Шаҳар медицина кенгаши қарори билан беморларга парҳез овқатланишни ташкил этиш устидан назоратни бўшаштириб юборганлиги учун 3-шаҳар касалхонаси бош врачи Т. Бойдедоевга қаттиқ ҳайфсан берилди. Ишда жиддий нуқсонларга йўл қўйганликлари учун бўлинма мудири Б. Сиддиқов, омборчи С. Каримов вазифаларидан бўшатилдилар. Ўз хизмат вазифаларига совуққонлик билан муносабатда бўлганликлари учун парҳез бўйича ҳамшира Т. Акбарова, ошпаз Р. Ҳамитова, бош врачнинг хўжалик ишлари бўйича ўринбосари Х. Абдуллаевга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

Область медицина кенгашининг қарори билан даволаш муассасалари фаолияти устидан назоратни бўшаштирганлиги учун шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими мудири А. Зияевга қаттиқ ҳайфсан берилди.

Шаҳар партия комитети бюроси қарорига мувофиқ, шаҳар меҳнаткашларига медицина хизмати кўрсатиш ҳолати ҳақидаги масалани ҳар томонлама ўрганиш юзасидан махсус комиссия тузилди ва бу масала шаҳар партия комитети бюроси мажлисида кўриб чиқилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советы Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Жиззах область Дўстлик район комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ўктам Зокирович **ОЛИМОВ**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Коммунистлар активлигини оширайлик

13 май куни Тошкентда шаҳар бошланғич партия ташкилотларида коммунистларни аттестациядан ўтказиш комиссиялари раислари иштирокида семинар бўлди. Семинарни Тошкент шаҳар партия комитети уюштирди. Аттестациянинг асосий мақсади, деб таъкидланди семинарда, партия ташкилотлари жанговарлигини оширишдан, ҳар бир коммунистнинг ташаббускорлигини ўстиришдан иборат. Бироқ бу иш ҳамма ерда ҳам етарли даражада олиб борилмаяпти. Аттестацияга расмий муносабатда бўлиш фактлари учраб турибди.

Семинар қатнашчилари секция мажлисларида аттестацияни ўтказиш тажрибаси билан ўртоқлашдилар. XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига тайёргарлик борасидаги вазифаларни белгилаб олдилар.

(ЎзТАГ).

• Ташвишли сигналлар

БЎШ ШИШАЛАР ҚАНИ?

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИ ВА «ЎЗБЕКБИРЛАШУВ» ПРАВЛЕНИЕСИ ДИҚҚАТИГА

Кунлар исий бошлади. Ҳадемай чанқовбости ичимликларга бўлган эҳтиёж ортиши табиий. Ҳозирги кунда республикамизда минерал сув, газли сув, лимонад, крюшон, тархун, пепси-кола, фанта каби чанқовбости ичимликларнинг 30 дан ортиқ хили ишлаб чиқариляпти. Лекин харидор бу ичимликларни ҳар доим ва ҳамма жойда ҳам топавермаслиги кўпчиликка аён.

Хўш бунинг асосий сабаблари нимада?

Бу саволга жавоб олиш учун Тошкентдаги спиртсиз ичимликлар ишлаб чиқарувчи 3-завод директори И. Абдураҳмонов ҳузурида бўлдик. У олдимизга бир даста ҳужжатларни қўйди-да:— Олдин бу ҳужжатларни кўриб чиқинглар, кейин гаплашишимиз осонроқ бўлади, — деди.

Улар шу йилнинг биринчи кварталида заводдан кўплаб ичимлик олиб кетиб, шишаларини қайтариб бермаган магазинларнинг узун-дан-узун рўйхати экан. Куйбишев райпишчеторгига қарашли 13-гастроном 17 февраль куни 2 минг 400 шиша, Киров районидаги 18-, Сергели районидаги 24-, С. Раҳимов районидаги 69-, Чилонзор райпишчеторгига қарашли «Олмазор», Киров райпишчеторгига қарашли «Юнусобод» универсам магазинлари ҳам бир неча юзлаб яшикларда ичимликлар олишган-у, бўш шишаларни қайтариб беришмаганини қайд этилган.

16 ва 18 март кунларида ҳам Тошкент шаҳар Киров райпишчеторгига қарашли 10 та магазиндан, Фрунзе райпишчеторгига қарашли 5 та магазиндан, Чилонзор райпишчеторгига қарашли 3 та магазиндан, Сергели райпишчеторгига қарашли 4 та магазиндан бўш шишалар қайтариб юборилмади. Ҳолбуки, ўша савдо тармоқларига бир неча минглаб яшикларда алкоголсиз ичимликлар жойлаб юборилганининг гувоҳи бўлган эдик.

Идиш етишмаслиги сабабли ўтган йили заводда иш 15 кун тўхтаб қолди. Бу эса салкам 3 миллион шиша чанқовбости ичимлик ишлаб чиқарилмади, деган сўз, — деди директор.

Бунинг асосий сабаби бўш идишларнинг етишмаслигида. Чунки чанқовбости ичимлик сотадиган магазинларнинг кўпчилигида шиша қабул қиладиган пунктлар йўқ. Айрим магазинларда «яшик йўқ» баҳонасида одамлар олиб келган турли сиғимдаги шишаларни қисман қабул қилишади ёки бутунлай қабул қилишмайди. Қолаверса, қабул пунктларининг иш режими ҳам харидорлар вақтига тўла мос келмайди.

Бунинг устига қабул пунктлари жуда кам. Республикада ҳаммаси бўлиб 2300 та пункт ишлаши керак. Бор-йўғи уларнинг 30 процентидан кўпроғи ишлаб турибди.

Биргина 3-завод маҳсулотини аҳолига етказиш учун кунига 170 мингдан зиёд шиша керак бўлса, Қибрай алкоголсиз ичимликлар заводига эса бир миллион 200 минг идиш керак бўларкан.

Қўшни республикалардан бир неча миллион шиша сотиб олинган эди. Афсуски, ана шу шишаларда жўнатилган ичимликларнинг шишаси ҳам бошқа областлардан корхоналарга қайтариб юборилмади. Кези келганда яна шуни таъкидлаш керакки, 1990 йилга бориб спиртсиз ичимликлар ишлаб чиқариш миқдори 38,5 миллион декалитрни ташкил этиши керак. Лекин савдо ташкилотлари бундай миқдордаги маҳсулотни қабул қилиб олиб, аҳолига сотишнинг уддасидан чиқиши амримаҳол. Чунки...

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг пиво ва спиртсиз ичимликлар бошқармаси савдо ташкилотлари ўртасида 11,5 миллион декалитр, яъни йил мобайнида киши бошига 7 литрдан алкоголсиз ичимлик сотиш тўғрисида шартнома тузган эди. Лекин бу шартнома шартлари бажарилмади. Ҳолбуки, иқлим шароити республикамиздан анча салқин Украина, Болтиқбўйи ва Кавказда бу кўрсаткич йилига ҳар бир одамга 29 литрдан тўғри келади. Республика Савдо министрлиги аҳолини квас, морс каби ичимликлар билан таъминлашда ҳам сусткашликка йўл қўймоқда. Буни салкам йигирма миллион аҳоли яшайдиган республикамизда бор-йўғи 800 дан ортиқ изотермик автоцистерна борлиги, унинг ҳам 15 проценти ишга яроқсиз эканлигидан билиш мумкин. Агар шундан 400 таси Тошкент шаҳридалигини айтадиган бўлсак, унда бошқа шаҳар ва областларга қанчадан тўғри келишини ҳисоблаш қийин эмас.

Булардан ташқари автовокзал, темир йўл вокзали, аэропорт каби одамлар энг гавжум бўладиган бошқа жойларда чанқовбости ичимликлар билан савдо қилишни кеча-кундуз ташкил этса бўлмайдими? Бўлади. Лекин бунга жойлардаги савдо ташкилотлари ва умумий овқатланиш корхоналари эътибор беришлари керак.

Нима учун республикамизда шанба, якшанба кунлари озиқ-овқат дўконлари ишлайди-ку, лекин квас, морс билан савдо қилинмайди. Аслини олганда дам олиш кунлари кўчалар, хиёбонлар одамлар билан жуда гавжум бўлиб, улар ичишга сув топа олмайди. Лекин йиллар давомида тегишли жавобгар ходимлар бунга аҳамият бермай келмоқда.

Спиртсиз маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи завод ёки комбинат харидор топиб, ўз маҳсулотини сотгудай бўлса, «Узоптбакалея» бошқармаси ўша корхонага катта жарима солади. Масалан, ўтган йилнинг сентябрь ойида Тошкент шаҳар савдо бош бошқармаси республика агросаноат комитети томонидан далилларга асосланган кетма-кет мурожаатларга қарамасдан маҳсулотни тўлиқ олмади ёки қабул қилмаслик ҳақида рад жавобини ҳам бермади. Натижада ишлаб чиқарилган маҳсулот ўз вақтида эгасига етиб боргани йўқ. Бу давлат плани бажарилишига ҳам салбий таъсир қилди. Бундай масъулиятсизлик Бухоро, Андижон, Фарғона, Наманган областлари савдо бошқармалари ишида ҳам юз берди. Савдо тармоқларининг айби билан халқ талабини тўла қондириш учун ишлаб чиқарилган маҳсулот бузилишига ёки кам ишлаб чиқарилишига ёинки ортиқча харажатлар сарф бўлишига йўл қўйилмоқда.

Аҳолининг минерал сувга бўлган талабини йил бўйи тўла қондириш мақсадида Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ва «Ўзбекбирлашув»нинг ўзаро шартномаси бор. Ана шу шартномага мувофиқ савдо тармоқлари 2- ва 3-кварталлар учун 33,5 миллион шиша миқдорида минерал сув ғамлашлари керак. Лекин бу шартнома мажбурияти бир неча йилдан бери бажарилмайди. Натижада бундай маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналар ҳар қанча ҳаракат қилмасин ёз мавсумида сув етказиб беролмайди. Масалан, ўтган йили Тошкент шаҳрида эҳтиёж учун ғамланиши зарур бўлган сувнинг 10 проценти ғамланди, холос.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети бир неча бор республика Савдо министрлиги озиқ-овқат бошқармасининг масъул ходимлари М. Руденко ва Г. Бенковага ушбу масалалар юзасидан қуйи савдо ташкилотларига нисбатан чора кўришни таклиф қилишганди. Лекин улар бу ишлар билан область ва шаҳар ижроия комитетлари шуғулланади, деб осонгина қутилиб қўя қолдилар. Кейинги арзларни улар тинглашни ҳам хоҳлашмай, шартнома бажарилмаётган бўлса, марҳамат, жарима солинглар, дейишдан нарига ўтишмади.

Наҳотки, савдо ташкилотларининг айрим бошлиқлари харидор талабини жарима солиш билан қондириб бўлмаслигини тушунишмаса? Кўриниб турибдики, талабга яраша чанқовбости ичимликлар ишлаб чиқаришни таъминлашга шишалардан фойдаланишдаги палапартишлик халақит бермоқда. Бу нарса масалага жиддий ёндашишни, у билан узлуксиз шуғулланишни тақозо этмоқда. Бу борада айрим республикалар тажрибасидан фойдаланиб шиша таъминоти билан шуғулланувчи алоҳида ташкилот тузиш вақти етмадимикан?

Э. ҚОСИМБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг етакчи мутахассиси.
М. АВЕЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ХЎЖАСИЗЛИК АЛОМАТИ

Қоидага кўра, станцияга келаётган юк ҳақида тегишли хўжалик, ташкилот, корхона, муассаса ва идораларга вагон ҳали етиб келмай туриб хабар берилади. Бироқ Яккабоғ темир йўл станцияси хизмат қилаётган айрим хўжалик, ташкилот, корхоналар раҳбарларининг эътиборсизлиги қимматга тушмоқда.

Улар юкларни белгиланган муддатда тушириб олмай, станция ходимларини овора қилишади, вагонлар юки билан бир неча кунлаб туриб қолишига сабабчи бўлишади.

Яккабоғ пахта тозалаш заводига (директори Қ. Саидов) ўтган йили 696 вагон юк келиб, 2518 соат ўрнига 3944 соатда туширилган ва вагонларни нормадан ортиқ ушлаб турганн учун 1926, Яккабоғ район матлубот жамияти правлениеси (раиси Ю. Ботиров) 311 вагонни нормадан ортиқ 1003 соат ушлаб тургани сабабли 2122 сўм жарима солинди.

Яккабоғ станциясига Чироқчи районн хўжалик, ташкилот, корхоналари учун ҳам юк келади. Чироқчи район матлубот жамияти правлениеси 2189 сўм, 104-ПМК 1865 сўм, пахта тозалаш заводи 387 сўм, «Сельхозхимия» район бирлашмаси 1370 сўм, «Эскиангарка налстрой» трестининг Чироқчи колоннаси 1146 сўм, хўжалик ҳисобидаги ремонт-қурилиш участкаси раҳбарлари ҳам 605 сўм жарима тўлашди.

Бу ҳол 1988 йилнинг январь — апрель ойларида ҳам давом этди. Хўжалик ва ташкилот раҳбарлари ўз адресларига келган юкларни вақтида тушириб олиб, станция майдончаларидан омборларга ташишда масъулиятсизлик кўрсатишмоқда. Туб иқтисодий ислоҳот бораётган айни пайтда бундай хўжасизликка йўл қўйиш мумкин эмас.

А. ҚУҚОНОВ,
Яккабоғ район «Авангард» газетасининг ходими.

ПАНД БЕРИШ

Денов ёғ-экстракция заводи коллективи йил бошидан хўжалик ҳисобида ишламоқда. Бу ерда янгича ишлашнинг дастлабки кунлариданоқ айрим муаммоларни ҳал этишга тўғри келаётир. Мана шундан бири: заводда маҳсулот реализация плани амалда 105,2 процент етказиб уддаланган бўлса-да, банк ходимларининг айби билан бу соҳадаги план қоғозда барбод берилган бўлиб ифодаланяпти. Сабаби — 12 январь куни телетайп орқали Тошкент агросаноат банкидан 023 регистрация номери билан жўнатилган 723 минг сўм пул Денов банкига келиб тушмаган эмиш.

Бу масалада бухгалтер ўринбосари Қиёмиддин Норқобилов ҳатто Тошкентда 2 кунлик командировкада ҳам бўлиб қайтди. Лекин калаванинг учи топилмади. Тошкент банки ходимлари телетайп аппарати орқали бу пулни ўтказганмиз, деб туриб олишяпти. Денов банкида эса бу пул қайд қилинмаган. Кимга ишониш керак? Ахир, завод январь ойи маҳсулот реализация қилиш планини 82,7 процентгина бажарган бўлиб қоляпти-ку!

— Бу эса корхона меҳнаткашларига январь ойи учун маош тўлаш масаласини кечиктириб юборди, — дейди завод бош бухгалтери Норбой Бердиев.

Кўрдингизми, кичкинагина эътиборсизлик қанчалик қимматга тушмоқда! Хўжалик ҳисоби масъулияти унутилган жойларда эса юқоридагидек кўнгилсиз ҳоллар келиб чиқиши ўз-ўзидан равшан.

Х. РАЙИМОВ,
Денов район «Ғалаба учун» газетасининг ходими.

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ: хабарлар, фактлар, шарҳлар

САҲИФАДА:

- Совет—Америка олий даражадаги учрашуви олдидан
- Она-Ватанларига биринчилардан бўлиб қайтадиган интернационалчи-жангчилар ҳузурида
- Совет жангчилари сафида туриб, Афғонистонда хизмат қилган ўзбекистонликлар ҳақида мухбиримиз ҳикояси
- Дўстлик ва ҳамкорлик ришталари абадий қолаверади!

НАВБАТДАГИ УЧРАШУВ ЖОЙИ—МОСКВА

Шу ҳафтада Женевада СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзенинг АҚШ давлат секретари Ж. Шульц билан икки кунлик учрашуви бўлди. Бу учрашувни бутун дунё зўр эътибор билан кузатиб турди. Қизиқишнинг ниҳоятда зўрлигини англаш қийин эмас: икки министрнинг Женевадаги музокаралари М. С. Горбачев билан Р. Рейганнинг май охирлари — июнь бошларида Москвадаги учрашувига тайёргарлик кўришдаги сўнгги босқич бўлди. Бошқача сўзлар билан айтганда, олий даражада ўтказиладиган навбатдаги Совет — Америка учрашуви қанчалик самарали бўлиши ҳозирги музокараларга, дастлабки тарздаги мунозараларга талай даражада боғлиқдир.

Ҳар иккала министр ўз суҳбатларининг якунларидан, шунингдек, айни бир вақтда мажлис ўтказган экспертлар группаларининг (улар техник тафсилотларни мувофиқлаштириш билан шуғулландилар) иш натижаларидан мамнуният изҳор қилдилар. Стратегик ҳужум қуролларининг ярмини камайтириш тўғрисидаги Шартномани тайёрлаш — марказий масаладир. Иккала мамлакат делегацияси Женевадаги музокараларда шу масалалар билан бир неча ойдан буён яқиндан шуғулланмоқда. Йўлнинг талайгина қисми босиб ўтилди, аммо ғовларнинг ҳаммаси ҳам бартараф этилгани йўқ. Иккала томон проблеманинг мураккаблигини яхши билади — гап ядровий аслаҳахоналар тўғрисида бормоқдаки, улар таркибига кўра, ҳар иккала томонда жуда фарқ қилади, ваҳолонки, биронта ҳам томон ўзини хавф остида қолган деб ҳис этмайдиган мувозанатни топиш керак.

Кейинги ҳафталарда шу нарса равшан бўлиб қолдики, осмонда ва денгизда жойлаштириладиган катта олислик қанотли ракеталарга, қитъалараро кўчма ракеталарга тааллуқли бизнинг позициямиз билан американикларнинг позицияси ҳозирча яқинлашгани йўқ. Совет Иттифоқи стратегик ҳужум қуроллари пойгасининг олдини олиш учун ҳар қандай туйнукларни ёпиб қўйишни истарди. Биз ракетадан мудофаа тўғрисида 1972 йилги Шартномага риоя этиш ва келишиб олинган вақт мобайнида ундан чиқмаслик зарурлиги хусусида ҳам қатъий фикрга амал қилмоқдамиз. Вашингтон эса самовий урушларга тайёргарлик режаларига йўл очишни афзал кўрмоқчи бўлади. Аммо барча мураккабликларга қарамай (музокараларнинг енгил бўлишини ҳеч ким кутмаган ҳам эди), аҳдномалар сари муайян силжиш қайд этилди.

Э. А. Шеварднадзе ва Ж. Шульц ўртача ҳамда камроқ олислик ракеталарини тугатиш тўғрисидаги Шартномани ратификация қилиш билан боғлиқ масалаларни ҳам кўриб чиқдилар. Яқинда АҚШ сенатида Шартномани ратификация қилиш жараёни тўхтаб қолди: аниқланиши зарур бўлган бир қанча масалалар пайдо бўлди. Жумладан, янги физик принциплар асосида яратилиши мумкин бўлган қуролни ҳам Шартнома қамраб олиш-олмаслиги тўғрисидаги масалага аниқлик киритиш талаб этилди. Ҳа, қамраб олади, дейишди министрлар. Бу хусусда махсус битим имзоланди.

Кейинги уч йил мобайнида Совет ва Америка министрларининг учрашувлари ҳозир салкам ўттизтага яқинлашиб қолди. Бу даражадаги Совет — Америка мулоқоти ҳали ҳеч қачон шу қадар интенсив бўлмаган эди. Мунозараларнинг муайян тартиби ва кўтарилаётган масалалар рўйхати ҳозирдаёқ ишлаб чиқилганлиги табиий. Аввалги учрашувларда бўлгани каби бу гал ҳам Женевада министрлар регионларга доир муаммоларни, инсон ҳуқуқлари билан боғлиқ масалаларни, шунингдек, икки томонлама муносабатларни кўриб чиқдилар. Муҳокамалар ўтказиладиган навбатдаги жой Москва бўлиб, бу ерда олий даражадаги тўртинчи учрашув бўлади.

Валентин ВАСИЛЕЦ. (ТАСС).

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР БИРЛАШГАН ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ҲАРБИЙ КЕНГАШИ МАЖЛИСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1988 йил 11 майдан 13 майгача Софияда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган қуролли кучлари ҳарбий кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлис ишида Бирлашган қуролли кучлар Бош қўмондони Совет Иттифоқи Маршали В. Г. Куликов, ҳарбий кенгаш аъзолари, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар мудофаа министрликларининг ҳамда Бирлашган қуролли кучлар бошқарув органлари раҳбарлик составининг вакиллари қатнашдилар.

Ҳарбий кенгаш Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ҳарбий доктринасининг мудофаа характеридан келиб чиқувчи талабларига амал қилиб, Бирлашган қуролли кучларнинг аҳволи ва уни янада ривожлантиришга доир баъзи масалаларни кўриб чиқиб, келишиб олинган тавсияларни қабул қилди.

Мажлис ишчанлик вазиятида, дўстлик ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

ОЗИҚ-ОВҚАТ НАРХЛАРИ ОШДИ

ПЕКИН. (ТАСС). Бу ерда шу йил 15 майдан бошлаб Пекинда асосий озиқ-овқат маҳсулотларининг тўрт тури — гўшт, янги сабзавот, тухум, қанд-шакар нархи ўрта ҳисобда 30—60 процент оширилиши тўғрисида расман эълон қилинди. Айни вақтда ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақига 10 юань миқдорида устама қўшилади. Хабарда таъкидланадики, бу тадбир қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ўсишини рағбатлантиришга мўлжалланган. Таъминот чоғида шаҳар аҳолисига тегишли компенсация тўланади.

Хитой самолёти олиб қочилганлиги тўғрисида

ПЕКИН. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг хабар қилишича, Хитой граждан авиацияси бош бошқармасининг 12 майда Сямэнь— Гуанчжоу маршрути бўйлаб учган «Боинг-737» самолёти қуролланган шахслар томонидан қўлга олинган ҳамда Пекин вақти билан соат 22 дан 30 минут ўтганда Тайвань оролининг марказий қисмида Цингуанган ҳарбий авиабазасига қўнган. Самолёт ичида 107 пассажир ва экипажнинг 11 аъзоси бўлган.

Бош бошқарма бошлиғи Ху Чжоу Тайвань граждан авиацияси бошқармаси бошлиғининг номига телеграмма йўллаб, барча пассажирлар ва экипаж хавфсизлиги таъминланишини ва уларнинг тезроқ Сямэнга қайтиб келишига кўмаклашишни илтимос қилган. Телеграммада, самолётни олиб қочган кишилар тутиб берилиши зарурлиги тўғрисида ҳам гапирилган. Икки жиноятчидан ташқари олиб қочилган самолётдан 105 пассажир ҳамда экипаж 11 аъзосининг ҳаммаси Сямэнга қайтиб келишди.

ЖАҲОН НИГОҲИ—АФҒОНИСТОНДА

ҚЎШИНЛАРИМИЗНИ АФҒОНИСТОНДАН ОЛИБ ЧИҚИБ КЕТИШ ТЎҒРИСИДАГИ МАСАЛА КПССНИНГ XXVII СЪЕЗДИДАЁҚ ЎРТАГА ҚЎЙИЛГАН ЭДИ.

БУНДА БИЗНИНГ ҲОЗИРГИ СИЁСИЙ ТАФАККУРИМИЗ, ДУНЁГА ЯНГИЧА, ЗАМОНАВИЙ НАЗАР БИЛАН ҚАРАШИМИЗ ЎЗ ИФОДАСИНИ ТОПДИ.

М. С. ГОРБАЧЕВ.

ТИНЧЛИК КУНИ ЯҚИНЛАШМОҚДА... МУСТАҚИЛЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШДА БИЗГА ЁРДАМ БЕРГАН СОВЕТ АСКАРЛАРИ ЎЗ ВАТАНИГА ҚАЙТИБ КЕТАДИЛАР, ЛЕКИН УЛАРГА БЎЛГАН САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК ҲИСЛАРИ АФҒОНЛАРНИНГ ҚАЛБИДАН ТОАБАД ЖОЙ ОЛАДИ.

НАЖИБУЛЛО.

ЖАЛОЛОБОД. (Нангарҳор вилояти). 13 май. (ТАСС мухбирлари М. Захарчук, А. Семенов, А. Снастин). Бу ҳарбий қисмнинг мотоўқчи-жангчилари Ватанга биринчилардан бўлиб борадилар. Афғонистондаги совет қўшинлари чекланган қисмларини олиб чиқиб кетиш уларнинг 600 километрли юришлари билан бошланади. Бугун эса ТАСС мухбирлари интернационалчи-жангчиларнинг ҳаёти ва хизмати билан танишиш имкониятига эга бўлдилар.

Мотоўқчиларда уйга қайтиш кайфияти бўлишига қарамай, қаттиқ ҳарбий тартиб сира ҳам бузилмаяпти. Солдатлар, прапоршчиклар ва офицерлар эрталаб туришдан то кечқурун ётишгача пландаги ҳарбий таълим билан шуғулланмоқдалар. Ҳарбий қисм шу вилоятда жойлашган бутун саккиз йил мобайнида шундай бўлиб келди. Бу вазиятни таъкидлаб ўтаётганлигимиз тасодифий эмас. Ўтган йиллар мобайнида мотоўқчилар жанговар ҳаракатларда юзлаб марта қатнашдилар. Улар бир неча юз километрли полосада афғон жангчилари билан чет эллардан келувчи элликка яқин йўлга самарали тўсиқ қўйдилар. Босмачи унсурлар ана шу маршрутлар бўйлаб Афғонистон Республикаси территориясига бостириб киришга урингандилар.

Ватан интернационалчи-жангчиларнинг мардлиги ва фидокорлигига муносиб баҳо берди. Уларнинг кўпчилиги жанговар мукофотларга сазовор бўлди. Офицерлардан Н. Шорников, Г. Демченко, Н. Кузнецов (ҳалок бўлишган) ва оддий аскар С. Игольченко Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари бўлишди.

Офицерлар В. Авласенко, Ю. Старов, А. Рашидов билан бирга шу гарнизоннинг кенг ва ҳамма жиҳатдан жуда яхши жиҳозланган территориясини айланамиз, казармалар, клуб, парк, бошқа махсус биноларга кирамиз. Ҳамма ерда ҳақиқий ҳарбий тартиб. Бундан бир неча йил аввал ана шу тоғ бўйлаб чангли тошлоқ текислик ястанган бўлиб, бирон туп дарахт ҳам ўсмаганлигига ишониш қийин. Лекин меҳнатсевар солдат қўллари билан чўл яшнаган воҳага айланган.

Ҳарбий қисмларимиз кетгач, бир ҳафтадан сўнг ана шу гарнизонга келиб ўрнашадиган афғон аскарлар қуролдош биродарларининг фидокорона ишларига муносиб баҳо берадилар. Зеро, мотоўқчилар бунчалар катта совға қолдирмаганларида ҳам улар миннатдор афғон жангчиларининг, Жалолобод вилояти ва шаҳри аҳолисининг қалби ва хотирасида барибир тоабад қолган бўлур эдилар.

УЛАР БИРИНЧИЛАРДАН БЎЛИБ БОРАДИЛАР

Вилоят қишлоқларида, Жалолободнинг ўзида кўпгина афғонлар билан гаплашдик, уларнинг ҳаммаси яқин кишиларимиз, биродарларимиз бизни тарк этишяпти, деган якдил фикрда бўлдилар. Лекин адолат билан гапирсак, Афғонистоннинг ўзида ва, айниқса, унинг чегараларидан нарида ҳамма ҳам шундай ўйлайди, деб бўлмайди. Лекин бу вилоят аҳолисининг катта кўпчилиги аскарларимизга жуда яхши муносабатда эканлиги шубҳасиз фактдир.

...Биз суҳбатимизда бўлган ҳамма жангчиларга совет мотоўқчилари дўст мамлакат диёрини қандай ҳис-туйғулар билан тарк этяптилар, деган савол бердик. Сиёсий ходим подполковник О. Кривопалов: «Ҳалол бажарилган бурч ҳисси билан», деб жавоб қилди. Разведкачи катта лейтенант П. Шчербаков: «Ўзларини совет халқи қаҳрамонона анъаналарининг муносиб ворислари сифатида кўрсатган солдатларимиз учун ифтихор туйғулари билан», деди. «Жасурлиги учун» медали билан мукофотланган механик-ҳайдовчи, оддий аскар Н. Ладзиньш: «Жанговар ўртоқларим ва афғон жангчилари тўккан қон беҳуда кетмаганига ишонаман», деб жавоб қайтарди.

КОБУЛ:

Министрнинг айтганлари

Афғонистон Республикаси ички ишлар министри Саид Муҳаммад Гулабзой босмачилар Афғонистон пойтахтининг уй-жой кварталларини ўққа тутганлиги муносабати билан Афғонистон телевидениеси орқали ватандошларига мурожаат қилди. Душманлар мамлакатда миллий яраш сиёсати амалга оширилаётган бир пайтда ёвуз жиноят қилдилар ва бунинг натижасида 23 киши ҳалок бўлди, 28 киши, шу жумладан болалар ва хотин-қизлар жароҳатланди, деди министр.

Биз ҳушёрликни янада ошириб, афғон гражданларининг тинч турмушини таъминлаш, хавфсизликни мустаҳкамлаш ва хунрезликни тўхтатиш йўлида оппозиция мурosasиз қисмининг қуролли фаолиятига чек қўйишимиз керак. **(ТАСС).**

ҚУВОНЧ ВА ХАВОТИР ЁНМА-ЁН

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРИ ЖАҲОНГИР МАМАТОВ ЯҚИНДА АФҒОНИСТОНДА БЎЛДИ. У СОВЕТ ЖАНГЧИЛАРИ, АФҒОН ИНҚИЛОБЧИЛАРИ ВА ОППОЗИЦИЯ ВАКИЛЛАРИ БИЛАН УЧРАШДИ.

Сочқиликда турган аскарларнинг кайфиятлари бугун ўзгача. Улар Ватанга йўл олган дўстлари, сафдошлари, юртдошларини кузатишмоқда. Ҳа, жангу-жадал билан кунни тун, тунни кун қилган жангчининг кўзида қувонч, дилида қувонч. Ахир, Ватанга, киндик қони тўкилган муқаддас юртига, тинчлик уфуриб турган бепоён элга қайтиш унинг учун улкан бахт-да.

Айни пайтда бир неча йилдан бери осойишталик, тинчлик учун ҳаловатидан кечган йигитларни кузатишга чиққан афғон инқилобчиларининг кўпчилиги нигоҳида хавотирлик. Чунки улар эртанги кун қандай бўлишини ҳали тасаввур қилолмайдилар. Тоғ тарафдан ҳамон ўқ товуши эшитилиб турибди. Шаҳарлар, қишлоқларда снарядлар портламоқда. Оналар оламдан кўз юммоқда, бегуноҳ болалар шаҳид бўлмоқда, неча-неча кишилар зор қақшамоқда, қон йиғламоқдалар.

Довудулла Асос инқилобдан анча аввал партияга аъзо бўлганди. Яширин йиғинлардаги иштироки учун қамалиб чиқди. Савр инқилоби кунлари қўлига қурол олди, озодлик — ҳурриятни орзу қилди. Душман ўқи оёғининг пастки қисмини тилкалаб кетди. У узоқ даволанди. Лекин ҳамон оғриқдан аранг ўзига келади. Шунга қарамай, у ҳозир Боғлон вилоят партия комитети ташкилий бўлими мудири вазифасини астойдил бажармоқда.

— Биз совет жангчилари, биродарларимиз — Шўро юрти кишиларидан беҳад миннатдормиз, — дейди Асос, — Улар Афғонистон учун энг оғир бўлган кунларда ёнимизда турдилар. Биз билан бирга тинчлик учун жон олиб, жон бердилар. Мен айниқса, Ўзбекистон мададини бир умр ёдда сақлайман. Женева келишувига биноан совет жангчилари Ватанларига қайтмоқдалар. Гапнинг очиғи, мен уларни кузатяпман-у, қалбимни ташвиш тирнамоқда. Бизнинг елкамизда оғир юк: инқилобни асраб қолишимиз керак. Миллий яраш сиёсати бу ерда катта қадам бўлди. Ўртоқ Горбачев ва Нажибуллонинг Тошкентдаги учрашуви истиқболга умидимизни кучайтирди. Яна ана шундай залворли қадамлар зарур бўлиб турибди.

Водийда бўлганимизда ўнлаб ўзбек йигитларини кўрдик. Уларнинг бири жанговар постдан қайтаётган бўлса, иккинчиси елкасига қуролини олиб тоғ томонга боряпти. Ахир ҳали отишмалар тинган эмас-да.

Катта лейтенант Умаржон Исанов Чуст шаҳридан. Яқинда у «Хост операцияси»дан қайтди. Маълумки, Покистон яқинидаги Хост шаҳрида афғон дивизияси уч йилдан бери қуршовда қолганди. Умаржон ва унинг дўстлари афғон йигитларини халос этишда қатнашдилар. Жасурлиги учун У. Исанов «Қизил Юлдуз» орденига тавсия этилди.

— Бу жангда кўп йигитлар қаҳрамонлик кўрсатдилар, — дейди Умаржон. — Ҳамюртимиз, қўқонлик Юнус Акбаржонов ана шу жангда ҳалок бўлди...

Сиёсий ходим А. В. Пивоваров ўзбек йигитларининг фидойилиги ҳақида алоҳида ғурур билан сўзлайди:

— Улар интернационал бурчни Ватанга, дўстликка, тинчликка садоқат деб англамоқдалар, — деди у. — 15 майдан бошлаб жангчиларимиз ўз Ватанларига қайта бошлайдилар. Бизга навбат сал кейинроқ келади. Мен фурсатдан фойдаланиб ўзбекистонлик жангчиларнинг ота-оналарига ажойиб фарзандлар тарбиялаганлари учун командирининг раҳматномасини етказишингизни сўрайман.

Раҳматномага сазовор бўлганлар ҳақида қисқача бўлсада, тўхталиб ўтиш жоиз. Сержант Абдулла Юнусов бугун-эрта қадрдон Пахтаободига қайтади. Оржоникидзе районининг Қибрай посёлкасида, шофер Анвар Абдураҳмонов ҳамда меҳнат инвалиди Зулфия ая хонадонида улғайган Ҳасан-Ҳусан Абдураҳмоновлар эса жанговар бурчларини адо этишга киришганларига энди бир йил тўлди. Улар жангларда жасурлик кўрсатиб, обрў қозонишди.

Ғиждувон районидаги 8-мактаб ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси Ҳошим Аминов, у кишининг умр йўлдоши Мунаввар опа 7 фарзандни тарбиялашди. Ўғиллари Қобилжон мана бир ярим йилдирки, интернационал бурчини ўтамоқда. Урганчлик Қурбон Кенжаев ва Марям ая ҳам ажойиб ўғилни вояга етказишган. Алишер ҳақида командирлари жуда ҳурмат билан сўз юритишди.

Худди ана шундай хушхабарни Пайариқ районининг «Ленинизм» колхозида ишлаётган Ҳошим Турсунов, у кишининг рафиқалари Зумрад аяларга ҳам етказмоқчимиз. Уларнинг ўғиллари Алибек алоҳида ўрнак кўрсатаётир.

Навоийлик Дилмурод Қувватов, жомбойлик Абдулоҳчин Холиқулов, учқўрғонлик Шойбек Достонов, янгиариқлик Хушнуд Машарипов ва бошқа ажойиб аскарларнинг номларини сиёсий ходим алоҳида таъкидлади. Улар яқинда Фахрий ёрлиқлар билан тақдирланганини маълум қилди.

Инқилобнинг дастлабки кунларида душманлар Келагайдаги мактабни ёқиб юборишди. Боғлон вилояти билан дўстлик, ҳамкорлик, ўзаро мадад ришталарини мустаҳкам боғлаган самарқандликлар яқинда келагайликларга янги мактаб қуриб бердилар.

— Самарқандликлар кўмаги билан қад ростлаган бу мактабга «Дўстлик» номини бердик, — деди Боғлон вилоят партия комитети биринчи котиби Фаруҳ Постор. — Бунгача ҳам Советлар мамлакати ёрдами билан электр станцияси, элеватор — тегирмон, «Самарқанд» меҳмонхонаси ва ҳаётимиз учун зарур бўлган бошқа кўплаб объектлар қурилди. Етим болаларга, камбағал-бечораларга бир неча миллион сўмлик ёрдам кўрсатилди. Биз буни ҳақиқий дўстлик, биродарлик рамзи деб баҳолаймиз ва бу ришта янада мустаҳкам бўлишини, абадулабад яшашини истаймиз.

Оппозициячилар тарафига ўтган ўнлаб ўсмирлар, ёш йигитлар, бир қанча қариялар билан суҳбатлашдик.

— Сен бу йўлга қандай кириб қолдинг? — сўраймиз 17 ёшли Наби исмли маҳбусдан.

— Савдо-сотиқ масаласида Покистонга боргандим, — дейди у. — Ушлаб «Ватанни ҳимоя қиласан» дейишди. Қўлимга қуръон беришди. Қасам ичдим. Кейин отишни ўргатишди. Замонавий портлатгичлардан фойдаланиш бўйича ўқитишди. Агар мен хиёнат қилсам, бир ярим ёшли боламдан ажралажагимни айтишди. Ўзимни эса тоғликлар қонунига кўра юришдан, кўришдан маҳрум қилишади. Покистондан қурол-аслаҳа олиб келаётганда қўлга тушдим.

— Одамларга нима ҳақда гапиришинг керак экан?

— Шўро ҳукуматининг босқинчилиги, у ерда ҳамма худосизлар яшаши, мақсадлари бизни қул қилиб ишлатиш эканлиги, Шўро инқилоби ва немислар уруши пайтида Афғонистонга келиб қолганларни қидиришаётгани, агар номоз ўқисак, рўза тутсак яккилич қилишлари... Нарх-наво кўтарилиб кетишида ҳам улар айбдор эканликларини одамларга тушунтиришим керак экан.

Неъматилла, Маматсодиқ, Саидабдулқодир, Мухтор ва бошқа маҳбуслар ҳам йўлдан адашишгани, ислом дини пешволари уларнинг бир қўлларига қуръон, иккинчисига қурол бериб қасамга тиришганини айтишди. Уларнинг ҳар бири тинч-осойишта яшашни истайди. Аммо Покистон тарафидагилар, океан ортидагилар ташвиқотига учиб йўлдан адашдилар.

Ҳа, Афғонистонда бугун қувонч ва хавотир ёнма-ён яшамоқда. Неча йиллар давомида тоғда юрган кишилар миллий яраш сиёсатини қўллаб-қувватлаб уйларига, қишлоқларига қайтишганда фарзандлари, оилалари қувонмоқда. Снарядлар портлаши тинч яшаётган кишиларнинг ҳаловатини бузганда эса улар эртанги кунга хавотир билан назар солмоқдалар.

— Мен совет жангчиларига ҳавас қиламан, — деди Пулиҳумри шаҳрини қўриқлаб турган афғон сарандойининг бошлиқларидан Абдулло. — Улар ўқлар садосидан, снарядлар вабосидан узоқлашмоқдалар. Уларни тинчлик, жўшқинлик кутмоқда. Яқинда мен Ўзбекистонда бўлдим. Дунёда нақадар бахтли инсонлар борлигини кўриб ҳам қувондим, ҳам ўкиндим. Қувончим шуки, бахтлилар билан ёнма-ёнмиз, улар биз билан ҳаммаслак, ўкинчим шуки, халқимизнинг бир бўлаги ана шундай бахтдан юз ўгирмоқда, аввалги феодал тузумни, мудҳиш кунларни қайтариш умиди билан яшамоқда. Мен жангчилар қуролни йиғиштириб қўйиб, тартиб-интизом билан шуғулланишларини истардим. Ахир кечагина Аминулло, Абдулқаюм, Абдулғофур, Шероқо сингари йигитлар орамизда эди. Бугун улар йўқ. Тонгда эса снаряд ётоқхона олдига келиб тушди.

Савр инқилоби 10 йиллиги тантаналари кунларида жажжи қизалоқлар автоматларнинг учига гул боғлаб намойишга чиқишди. Бугун эса юртига қайтаётган совет жангчиларининг қўлидаги автоматнинг учига гул боғланган. Бунинг олам қадар рамзи бор. Жажжи қизалоққа ҳам, жангчига ҳам ўқ эмас, гул керак. Уларга отишма эмас, тинчлик керак, уларга жанг эмас, ҳаёт керак!

Суратда: «АФСОТР» территориясида моторлар овози бир зум ҳам тинмайди.

В. ДУБИЛЬ фотоси (ТАСС).

• Биз—интернационалистлармиз

ЯНГИ КЕНГАШ

Қумқўрғон районидаги Ульянов номли совхозда қўшни Афғонистон Республикасида ҳарбий хизматдан қайтган интернационалист жангчилар халқ хўжалигининг турли соҳаларида самарали меҳнат қиляптилар.

Совхоз партия ва комсомол ташкилотлари яқинда улар билан учрашув ўтказди.

Учрашув қатнашчилари совхозда интернационалист жангчилар кенгашини тузишди. Унга Афғонистонда ҳарбий хизмат бурчини ўтаб келган Н. Мамадалиев раис этиб сайланди.

ФАРИД ИРАЕВ ХОТИРАСИ АБАДИЙЛАШТИРИЛДИ

Фарид Ираев ўзининг ҳарбий бурчини Афғонистон Республикасидаги чекланган совет қўшинлари сафида ўтади. Навбатдаги жанговар топшириқни бажариб қайтаётганда пистирмада ётган аксилинқилобчилар ўқига дучор бўлди.

Яқинда қаҳрамон интернационалист жангчи, «Жасурлиги учун» медали соҳиби Фарид Ираев таълим олган Қумқўрғон районидаги ВЛКСМ 50 йиллиги номли 3-мактабда «Ватанпарварлик дарси» бўлиб ўтди. Унда жангчининг ота-онаси, мактаб педагогика коллективи аъзолари, район партия, совет, комсомол ташкилотлари вакиллари, ҳарбий комиссариат ходимлари, мактаб дружина совети аъзолари иштирок этдилар.

«Ватанпарварлик дарси»ни ҳарбий таълим ўқитувчиси А. Салоҳиддинов, педагог Г. Шаровалар олиб боришди. Унда сўзга чиққан район ҳарбий комиссари Н. Тўраев, район комсомол комитети секретари С. Менгноров, шу мактабнинг собиқ ўқувчиси — Фариднинг синфдоши Марат Тархонов ва бошқалар Ф. Ираев жасорати ҳақида ҳаяжонланиб гапирдилар. Унинг номи 10-синф журнали рўйхатига абадий ёзиб қўйилди. Жамоатчилик вакилларининг таклифи билан мактаб пионерлар дружинасига ва шаҳардаги кўчалардан бирига Фарид Ираев номи берилди.

А. ХАЛИЛОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФАКТЛАР КЎЗГУСИ

Афғон халқи яқинда Савр инқилобининг 10 йиллигини кенг нишонлади. Тарих учун бу унча катта муддат бўлмасада, лекин Афғонистонни бир-бирига қарши курашаётган икки лагерга ажратган қарийб 10 йиллик уруш кўпдир. Бу ерда уруш азобини кўрмаган биронта оила йўқ.

* * *

Афғонистон Халқ Демократик партияси ва ҳукумат чўзилиб кетган можарони ҳарбий воситалар билан ҳал этиб бўлмаслигини англаган ҳолда бундан бир йилдан кўпроқ муқаддам миллий яраш йўлига ўтди. Шу вақт ичида 120 мингдан кўп қочоқ Ватанига қайтиб келди, қуролли оппозиция қатнашчиларидан 40 мингдан зиёд киши қуролини ташлади. Шундан 6 мингги ҳозир маҳаллий ҳокимият органларида фаол меҳнат қилмоқда.

* * *

Афғонистонда миллий кенгашга ўтказилган сайловда 1,5 миллиондан кўп киши қатнашди. Улар орасида собиқ оппозициячилардан 200 минг киши бор эди. Улар чет эллардаги собиқ хўжайинларининг хоҳишларига зид ўлароқ сайлов участкаларига келдилар.

* * *

Оппозициядаги «еттилар уюшмаси»нинг раҳбарлари Афғонистон ички можаросини ҳал этиш учун биронта ҳам амалий таклиф қўя олмадилар. Афғонистон ҳукуматининг кўпдан-кўп тинчликсеварлик таклифларидан биронтасига ҳам жавоб бермадилар. Афғонистонда тинчлик уларга тўғри келмайди. Халқ Женевадан келадиган ҳар бир сўзни сабрсизлик билан кутиб, у ерда ўтган музокаралар муваффақиятли чиқишига умид билан ўтказган тарихий кунларни экстремистлар террорчилик ҳаракатларини авж олдириш билан «нишонладилар».

* * *

Ғарбдаги империалист доиралар Афғонистон маъмурларининг бемаъни биродаркушлик урушини тўхтатишга астойдил интилаётганлигига қарамай, экстремист гуруҳларга ҳарбий ва молиявий ёрдам беришни давом эттирмоқда. Ғарб матбуоти хабарларига қараганда, Покистон территориясида уя қурган ҳукуматга қарши қўшинлар Қўшма Штатлардан мингтага яқин «Стингер» зенит ракеталарини олган. Ҳозирги вақтда Америка Қўшма Штатлари «имон учун курашчилар»га зудлик билан оғир минометлар ҳамда бошқа қурол-яроғларни етказиб бермоқда. Минглаб тинч аҳоли ҳозирнинг ўзидаёқ «Америка ёрдами» қурбони бўлди.

• Санъат оламида

«МАЙСАРАНИНГ ИШИ» — «НАВРЎЗ» ПРОГРАММАСИДА

Қозоғистон ССР пойтахти — Олмаотада «Наврўз» регионал театр фестивали очилди. СССР, Қозоғистон ССР Театр арбоблари союзларининг ташаббуси билан уюштирилган бу санъат байрамида республикамиз вакиллари ҳам иштирок этмоқдалар. Бу ҳақда мухбиримизга Ўзбекистон Театр арбоблари союзи правлениесининг раиси, СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати Бернора ҚОРИЕВА қуйидагиларни гапириб берди:

— «Наврўз» регионал театр фестивали Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон саҳна санъатида ўзига хос воқеадир. Фестиваль биринчи марта ўтказилаётир. Қайта қуриш, ошкоралик, демократия даврида қадам ташлаган бу кўрикнинг масъулияти ҳам катта. Шу боисдан қозоғистонлик ҳамкасбларимиз СССР Театр арбоблари союзи раҳбарлигида санъат байрамига қизғин тайёргарлик кўрдилар. Масалан, биз таклифни анча олдин олган эдик. Унда кўрсатадиган спектаклимизни ҳам барвақт аниқлаб, ҳозирлик кўрдик.

Фестивалда Туркманистон, Тожикистон, Қирғизистон, Ўзбекистондан биттадан спектакль кўрсатилади. Мезбонлар эса иккита энг яхши саҳна асарларини намойиш этадилар. Анжуманда Москва, Ленинград, шунингдек, бошқа қардош республикалардан театр арбоблари, санъатшунослар иштирок этмоқдалар. Болгариялик ижодкорлар ҳам фестивалга меҳмон сифатида ташриф буюришган.

Биз бу масъулиятли фестивалда «Ёш гвардия» драма театрининг «Майсаранинг иши» спектаклини кўрсатамиз. Томошабинларга, адабиёт мухлисларига яхши маълумки, Ҳамза пьесаси Навоий номидаги Катта театрда, республикамизнинг бошқа театрларида анча йиллардан бери кўрсатиб келинади. Лекин режиссёр, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Баҳодир Йўлдошев асарни «Ёш гвардия» театрида янгидан оригинал саҳналаштирди. Шахсан мен бу спектаклни кейинги йилларда яратилган энг яхши ишларимиздан бири, деб ҳисоблайман.

Театр коллективи Олмаота сафари арафасида асарга янада сайқал берди. Ҳар бир ролнинг таҳлили яна обдон кўриб чиқилди.

Фестивалда қатнашаётган республикамиз делегацияси составида таниқли санъаткорлар, маданият арбоблари, театршунослар бор. Область театрлари вакиллари ҳам санъат байрамида қатнашмоқдалар.

Санъат кўриги кунларида томоша қилинган асарлар юзасидан фикр алмашинади. СССР Театр арбоблари союзи раҳбарлигида «Театр ва замон» мавзуида конференция уюштирилади. Айни вақтда Қозоғистон театр коллективлари ҳаёти ва ижоди билан танишилади.

Фестиваль ҳар йили қардош республикаларда галма-галдан ўтказилади.

Ишончимиз комилки, 20 майгача давом этадиган бу театр фестивали биринчи навбатда халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш ишига, саҳна санъатининг замонавийлигини кучайтиришга муносиб ҳисса қўшади.

ТОЖИК АДАБИЁТИ КЕНГАШИ

Ўзбекистон Ёзувчилар союзида тожик адабиёти кенгаши тузилди. Кенгашга шоирлар ва адиблар, драматурглар ва танқидчилар, публицистлар ва адабиётшунослар кирдилар. Тошкент, Бухоро, Самарқанд, Сурхондарё области вакиллари шулар жумласидандир. Кенгашга тожик тилида чиқарилган «Бурч», «Эътироф», «Ифтихор» деб аталган шеърий тўпламлар муаллифи шоир Жонибек Қувноқов бошчилик қилмоқда. Таржималар ҳам унинг қаламига мансуб. У туфайли ўзбек китобхонлари тожик сўз усталари М. Турсунзода, М. Қаноат, Л. Шерали, Гулназар асарлари билан танишдилар, тожик китобхонлари эса А. Орипов, Ў. Ҳошимов, Б. Бойқобилов, Н. Нарзуллаевнинг бир қанча асарларини ўқидилар.

Янги кенгаш планида тожик адиблари истиқомат қиладиган жойларда сайёр мажлислар ўтказиш, истеъдодли ёшларни аниқлаш, шеърият кечалари, тематик учрашувлар, китобхонлар конференциялари ўтказиш кўзда тутилган.

(ЎзТАГ).

Тошкент областининг бир қатор шаҳарларида қрим татарларнинг халқ байрами — Дервиза бўлиб ўтди. Унда шоирлар ва артистлар, миллий кураш усталари иштирок этишди. Чирчиқ, Янгийўл шаҳарлари, Бекобод районидаги байрамларда меҳнат ва уруш ветеранлари, ёшлар, айниқса кўп бўлди.

Суратда: Чирчиқ шаҳридаги байрамда артистларнинг чиқиши.

З. ШЕРФЕДИНОВ фотоси.

• Пионер ёзи арафасида

«ХЎП-ХЎП»ДАН БОШҚА ГАП ЙЎҚ

Каникул бошланишига бир ойдан озроқ вақт қолди. «Узколхозздравница» Ўзбекистон республика бирлашмасининг «Оққўрғон» пионер лагери болаларни қабул қилишга шай қилиб қўйилди. Павильонлар ремонтдан чиқарилди, қўшимча ускуналар ва жиҳозлар сотиб олинди, тарбиячилар ҳамда вожатийлар состави аниқланмоқда.

Лагерь санаторий типида бўлиб, унда соғлиғига катта эътибор берилиши лозим бўлган ўсмирлар дам олиб даволанадилар. Ёз фаслида 720 нафар бола ҳақиқатан ҳам сиҳат-саломатлигини тиклаб олиши, улар 1 сентябрда ўз синфларига соғлом ва бақувват қайтишлари учун ҳамма ишларни ўрнига қўяётган медицина ходимлари хизматини таъкидламасдан ўта олмаймиз.

Лагерда ҳамма шарт-шароитлар муҳайё. Бепоён боғ ҳатто июль ойларида ҳам салқин бўлади. Сузишни билмайдиган болалар усти ёпиқ ҳавзада сузишга ўргатилади. Улар спорт майдончаларида жисмонан чиниқадилар. Лагернинг санаторий ҳуқуқи болаларнинг мазали, тўйимли ва хилма-хил овқатланишлари гаровидир.

Лекин... ҳамма гап ана шу «лекин»да. Гап шундаки, лагерь катталарга мўлжалланган шу номдаги санаторий территориясида жойлашган. Бу ерда таянч-ҳаракат системаси ҳамда юқори нафас йўллари касалланган колхозчилар ва меҳнат ветеранлари даволанишади. Улар ёз ойлари кўнгилдагидек дам олиша олмайди. 200 дан ортиқ бола копток тепиб, лагерни бошига кўтарса, йўлкаларда қийқиришиб чопиб юришса, кишилар ухлаётган вақтда улар тинчлигига ҳалақит беришса, оромга муҳтож беморларнинг аҳволи не кечаркин?...

Бирлашмада буни тушуниб, пионерларни сал нариroққа кўчиришга қарор қилишди. Ангрен дарёси соҳилида шу мақсадда фойдаланиш учун мумкин бўлган жой бор. Тошкент «1-Агропромстрой» трестининг Оққўрғондаги 7-кўчма механизациялашган колоннаси коллективи лойиҳа-смета ҳужжатларини олиши билан ишга киришди.

1986 йилда бошланган қурилишнинг қиймати 850 минг сўм. Бу иш қандай бошланганини айтадиган бўлсак, ўзингиз тушуниб оласиз. Бинокорлар шовқин-сурон билан темир-бетон колонналари остига қўйиладиган дастлабки «бошмоқ»ларни келтирдилар, экскаватор ҳам ишга тушиб кетди. У ер, бу ерни қазиб... сўнг кўздан ғойиб бўлишди. Ўзлаштирилиши мўлжалланган бир неча юз минг сўмнинг борйўғи... бир неча юз сўми сарфланди, холос. Ўтган йили ҳам ўзгариш бўлмади. Ҳозир планга кўра 130 минг сўм ўзлаштирилиши лозим. Санаторий ходимлари пул унчалик кўп эмас-ку, шундай бўлса-да зора иш жойидан силжиса, деб умид қилган эдилар. Лекин қурилиш майдончаси ҳамон бўмбўш ва сокин.

Афсуски, орзулар ушалмади. Санаторий, бирлашма ходимлари қанчалик уринишмасин, аҳвол ўзгармаяпти. Бу масала халқ депутатлари район Совети ижроия комитетида бир неча бор муҳокама қилинди. Бинокорлар барча талаб ва эътирозларга фақат битта сўз билан: «Хўп, бажарамиз!» — деб жавоб бермоқдалар.

«Хўп-хўп»дан бошқа гап йўқ қабилида иш юритишга хотима берадиган вақт келмадимикин?

Ю. БОНДАРЕНКО,
ЎзТАГ мухбири.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

ҲАЛОКАТГА БИР ҚАДАМ

ёки ичкиликбоз шофёрлар ҳақида

Ҳамма ширин уйқуда ётганда — кечаси соат тўртларда Гулистон — Гагарин йўлининг олтинчи километрида фалокат юз берди. Елдек учиб бораётган «05-56 ТШ» номерли «Жигули» автомашинасига «йўл торлик қилиб» рўпарадан келаётган «01—03 ДДЛ» номерли «КАМАЗ» автомашинасига бориб урилди. Енгил автомашинани Гулистон шаҳрининг 3-микрорайонидаги 11-уйда яшовчи, вақтинчалик ишламаётган савдо ходими Ҳуррам Элмуротов бошқарган. Унинг ёнида эса матлубот жамияти хизматчиси Нурилло Элмуротов, Ворошилов район умумий овқатланиш корхонасида ошпаз бўлиб ишловчи Ўрингул Доулбоева бўлишган. Авария содир бўлган заҳотиёқ бу уч киши ҳаётдан кўз юмган. Бу воқеадан тўрт кун илгари ҳам худди шунга ўхшаш фалокат юз берган эди. Кечаси тўрт яримларда мотоциклни елдириб бораётган Сирдарё районидаги 2-механизациялашган кўчма колонна ишчиси Сергей Рапчук рўпарадан келаётган гулистонлик Т. Жабборовнинг автомашинасига бориб урилади. Оғир жароҳат олган С. Рапчук касалхонага ётқизилди.

— Хўш, улар бемаҳалда нега дайдиб юришибди? Бемавруд фалокатли ҳодисанинг сабаби нимада?

— Сабаби равшан, — дейишди биз билан суҳбатда Сирдарё область Давлат автоинспекцияси рота хизмати командирининг ўринбосари Анатолий Ким ва махсус группа старшинаси, милиция капитани Давлат Мамаев, — Ҳар икки ҳодиса ҳам экспертиза текширувига кўра ичкилик туфайли содир бўлганлиги аниқланди.

Давлат автоинспекторларининг гувоҳлик беришларича, йил бошидан бери ичкилик туфайли содир бўлиши мумкин бўлган 200 га яқин фалокатли ҳодисанинг олди олинди. «Учар шофёрлар»нинг баъзилари олти ой, бир йил, ҳатто икки йилгача машина ҳайдаш ҳуқуқидан маҳрум этилди. Баъзи ҳайдовчиларга маъмурий чора кўриш учун уларнинг иш жойларига хабар қилинди. Оқолтин районидаги У. Юсупов номли совхоз агрономи Норпулло Арслонбердиев, Янгиер шаҳар аралаш моллар савдо идораси омборчиси Муҳаммад Очилов масталаст ҳолда машиналарида сайр этиб юришганида тўхтатилиб, улар 26 ойгача ҳайдаш ҳуқуқидан маҳрум этилди.

Шуниси таажжубки, бундай маст ҳолатда рул бошқараётган «шерюрак» шофёрларнинг кўпчилиги савдо ходимлари, таъминотчилар, ревизорлар бўлиб чиқмоқдалар. Кейинги икки ой ичида бундай шофёрлар пойгасида қатнашганлар рўйхатида Ховос район матлубот жамияти бухгалтери, КПСС аъзоси Хайрулла Тошпўлатов, Оқолтин район матлубот жамияти ревизори Игорь Убайдов, Сирдарё район матлубот жамияти товаршуноси Сабур Санаев, Гулистон район тайёрлов идораси хизматчиси Акрам Ҳасанов, Оқолтин районидаги 14-механизациялашган кўчма колонна таъминотчиси Алихон Тошпўлатов, Янгиердаги 44-механизациялашган кўчма колонна бошлиғининг ўринбосари Бердиназар Шерматов, Оқолтин район ДОСААФ жамияти раиси Турсунбой Суюнов ва бошқаларнинг номлари бор.

«Қиттак-қиттак» отволиб врачлар, ҳатто педагоглар ҳам «мард» шофёрлар пойгасида қатнашаётганликларига нима дейсиз?! Янгиер шаҳридаги медицина-санитария бирлашмаси врачи Илья Ким 23 февраль куни маст ҳолда ўзининг «Жигули» машинасида сайр қилиб юрганида тўхтатилди. Сирдарёдаги спорт мактабининг ўқитувчиси Виктор Алипов 10 февраль куни ўзининг «Запорожец» автомашинасида, Комсомол район 21-мактаб ўқитувчиси Ғафур Назаров 16 февраль куни «Москвич» машинасида, Сирдарё районидаги 6-мактаб ўқитувчиси Кенгаш Жалуродов 14 февраль куни ўзининг «Москвич» машинасида маст ҳолда юрганликлари ГАИ инспекторлари протоколида қайд этилган. Бундай «шофёрлар» рўйхатини тағин ҳам давом эттириш мумкин.

Кўча ҳаракати қоидаларини бузиб, рулни маст ҳолатда бошқараётган бундай шахслар бошқаларнинг ҳам ҳаётини хавф остига қўядилар. Лекин улар ишлаётган корхона ва муассасалар раҳбарлари Давлат автоинспекцияси ходимлари сигналларига бефарқ қарамоқдалар. Область Давлат автоинспекцияси бошлиғи имзоси билан кўпгина ташкилотларнинг раҳбарларига хат орқали мурожаат қилиниб, ичкиликбоз шоферларга чора кўриш сўралди. Лекин бу илтимос хатлар чорасиз қолдириб келинмоқда. Масалан, Гулистон ремонт-механика заводи директори А. Бочин шу завод механиги Яшар Алихонов маст ҳолда машина ҳайдагани ҳақидаги сигнал хатини олди-ю, чора кўрмади. Бу ҳақда ГАИ идорасига маълум ҳам қилмади. Область маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси участка бошлиғи Ахат Умаров, Боёвут район матлубот жамияти ревизори Файзулла Шербўтаев, Ильич райпоси сотувчиси А. Шойимов, шу райондаги Гагарин номли совхоз бригадири Анорбой Эсонов маст ҳолда машинада юрганликлари тўғрисида улар ишлаётган коллективларнинг, бошқармаларнинг раҳбарларига эслатма хати юборилди. Лекин бу хатлар чорасиз қолдирилди ва кўрилган тадбирлар ҳақида ГАИ хабардор қилинмади.

Ширакайф ҳолда рул бошқараётган бундай шофёрлар чучварани хом санайдилар. Кўза кунда эмас, кунида синади. Агар фалокат юз берса-чи?! Унда нима бўлади?! Шундай фожиа юз бериши мумкин-ку, ахир! Маст ҳолда рул бошқариш — ҳалокатга бир қадам, холос. Юқоридаги биргина мисол буни тасдиқлаб турибди.

Ҳ. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТВ: ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА

16—22 МАЙ

16 май, душанба

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — Футбол шарҳи. 9.30 — «Зарба». Бадиий фильм. 1-серия. 11.05 — «Лаъл» ансамблининг концерти. 11.30 — Янгиликлар. 11.40 — Санъат усталари. 16.00 — Янгиликлар. 16.10 — Қайта қуриш прожектори. 16.20 — Ҳужжатли фильм. 17.10 — Қувноқ стартлар. 17.55 — Объектив. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — Сибирь тупроғи. 19.15 — Ёшлик куйлайди ва рақсга тушади. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Футбол шарҳи. 22.45 — «Тўғноғич» спектакль. 23.40 — Дунё воқеалари. 23.50 — Паата Бурчуладзе куйлайди.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — Итальян тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Астрономия. 12.05 — Илмий-оммабоп фильм. 12.55 — «Енгилмас». Бадиий фильм. 14.05 — Ҳужжатли фильмлар. 14.55 — Янгиликлар. 15.05 — «Рассом хотинининг портрети». Бадиий фильм. 16.30 — Фильм-концерт. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 19.45 — Мультфильм. 20.00 — Футбол шарҳи. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 20.50 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Лейтенант С». Бадиий фильм. 23.25 — Тинчлик велопойгаси. 23.50 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 16.45 — Математика. 17.20 — Телефильм. 17.30 — География. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Ҳужжатли фильм. 18.45 — Ўсмир ва қонун. 19.20 — Ленин Декрети асосида. 20.00 — Ахборот. 20.15 — СССР халқ артисти С. Эшонтўраева сўзи. 20.30 — Ахборот. 20.50 — М. Ашрафий номли Тошкент давлат консерваториясининг 50 йиллигига. 21.30 Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Айбдор». Бадиий фильм.

УзТВ-II. 19.30 — А. Несин. «Кунгабоқарлар». 20.25 — Илмий-оммабоп фильмлар. 21.05 — Кескин танқид остида. **Фрунзе.** 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Лев Толстой». Бадиий фильм. 1-серия.

17 май, сешанба

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — Мультфильмлар. 9.30 — «Зарба». Бадиий фильм, 1-серия. 16.00 — Янгиликлар. 16.15 — Қайта қуриш прожектори. 16.25 — Ҳужжатли фильмлар. 17.35 — Биз Шопен музикасини севамиз. 18.50 — Биз кўра олмайдиган картиналар. 19.25 — Дунё воқеалари. 19.35 — Шеърият лаҳзалари. 19.40 — Айдар Файдраҳмонов куйлайди. 20.00 — «Зарба». Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Ҳужжатли фильм. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.20 — Америка билан учрашувлар.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Француз тили. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Биология. 11.55 — Илмий-оммабоп фильм. 12.05 — Француз тили. 12.55 — Ҳужжатли фильм. 15.05 — Қишлоқ янгиликлари. 18.35 — Янгиликлар. 18.40 — Музикали киоск. 19.10 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — От спорти. Бутуниттифоқ мусобақалари. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Энг узун буғдойпоя». Бадиий фильм. 23.40 — Тонгги почта. 00.10 — Янгиликлар. 00.15 — Тинчлик велопойгаси.

УзТВ-I. 16.45 — Физика. 17.20 — Телефильм. 17.30 — Эстетика асослари. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Ёшлик. 19.00 — Агросаноат: тажриба ва муаммолар. 19.30 — Адабиёт элчилари. 20.00 — Ахборот. 20.15 — Илмий-оммабоп фильм. 20.30 — Ахборот. 20,50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Хотира туркумидан. 23.20 — Бугун оламда нима гап? 23.35 — Илмий-оммабоп фильм.

УзТВ-II. 19.30 — «Ҳамма гап акамда». Бадиий фильм. 20.40 — Тошкент ва тошкентликлар. **Фрунзе.** 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Лев Толстой». Бадиий фильм. 2-серия.

18 май, чоршанба

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — Ҳужжатли фильмлар. 9.35 — «Зарба». Бадиий фильм, 2-серия. 16.00 — Янгиликлар. 16.10 — Қайта қуриш прожектори. 16.20 — Ҳужжатли фильм. 16.30 — Болалар учун фильм. 17.40 — ВЛКСМ Марказий Комитетининг Пленумидан репортаж. 18.00 — Чепена куйлайди ва рақсга тушади. 18.30 — Коммунистик аудитория. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Шеърият лаҳзалари. 19.40 — 1988 йил қўшиқлари. 20.00 — «Зарба». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Америка билан учрашувлар. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.25 — Халқаро музейлар кунига. 00.05 — В. Астафьев. «Сайқал». 00.20 — Концерт.

МТ-II. 15.20 — «Лабиринт бўйлаб узундан-узоқ йўл». Бадиий фильм, 1-серия. 16.30 — В. Ересько чалади (фортепьяно). 18.35 — Янгиликлар. 18.40 — Рябинушка вокал триоси куйлайди. 18.55 — «Трамвайда Ильф ва Петров боришарди». Бадиий фильм. 20.00 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Бу йўлларни биз ҳеч қачон унутмаймиз. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — М. Минцаев куйлайди. 22.45 — Футбол. СССР кубоги. Ярим финал. «Торпедо» — «Днепр». 00.30 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 16.45 — Рус адабиёти. 17.20 — Ҳужжатли фильм. 17.30 — Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Дўстлик ва тараққиёт йўли. 19.15 — Санъат олами. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Футбол. «Пахтакор» — «Таврия». 20.50 — Ахборот. 21.10 — Пиллачиларнинг долзарб вазифалари. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Совет Ўзбекистони композиторлари. 23.00 — Тошкентдаги VIII Бутуниттифоқ педагогик ўқувларида.

УзТВ-II. 19.25 — «Эшикни очинг, биров келди». Бадиий фильм. 20.40 — Телефильм. 21.00 — XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси олдидан. **Фрунзе.** 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Бу ерларга оқ қушлар учиб келади». Бадиий фильм.

19 май, пайшанба

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05— «Алмаст» рақс ансамблининг концерти. 9.25 — «Зарба». Бадиий фильм, 3-серия. 16.00 — Янгиликлар. 16.10 — Қайта қуриш прожектори. 16.20 — В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилоти туғилган кунга. 17.10 — Пионерларнинг байрам концерти. 18.30 — Музикали хазина. 19.20 — Дунё воқеалари. 19.40 — XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси олдидан. 20.05 — «Зарба». Бадиий фильм, 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Америка билан учрашувлар. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.25 — Кэдит Гепперт куйлайди.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Биология. 10.05 — Испан тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Оилавий турмуш этикаси ва психологияси. 12.05 — Испан тили. 13.05 — «Олмос камар». Бадиий фильм, 1-серия. 14.10 — Ҳужжатли фильмлар. 14.50 — Янгиликлар. 15.00 — «Лабиринт бўйлаб узундан-узоқ йўл». Бадиий фильм, 2-серия. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Эҳтиёткорлик. 19.45 — Ритмик гимнастика. 20.15 — Игорь Саруханов куйлайди. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Экранда — Сибирь. 21.00 — РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Слободяник. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Иллюзион. 23.50 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 16.45 — Зоология. 17.15 — Мультфильм. 17.30 — Ўқитувчи экрани. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Ҳужжатли фильм. 18.35 — Иқтисодий шарҳ. 19.20 — Йирик планда — инсон. 20.00 — Ахборот. 20.15 — Чолғу куйларидан концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилоти туғилган кунга. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Телевизион новеллалар театри. 23.05 — Ҳужжатли фильм.

УзТВ-II. 19.35 — Қайта қуриш йўлидан. 20.25 — Реклама. 20.35 — Телефильм. 20.45 — Биз — интернационалистлармиз. **Душанба.** 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Жўрабек Набиев куйлайди.

20 май, жума

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — Арфа квартети чалади. 9.25 — «Зарба». Бадиий фильм, 4-серия. 10.50 — Янгиликлар. 11.00 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.10 — Музика билан интервью. 16.00 — Янгиликлар. 16.10 — Қайта қуриш прожектори. 16.20 — Ҳужжатли фильм. 16.50 — Нега ва нима учун? 17.20 — Эстония телевидениесининг программаси. 18.20 — Ҳар доим бўлсин қуёш! 18.50 — Инсон ва қонун. 19.20 — Дунё воқеалари. 19.40 — XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси олдидан. 20.05 — «Зарба». Бадиий фильм, 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Америка билан учрашувлар. 23.15 — Бадиий қийматга эга эмасми? 24.00 — Нигоҳ.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.40 — Инсон ва буюмлар. 10.10 — Инглиз тили. 10.40 — Даҳшатли калтакесак ва унинг авлодлари. 11.10 — СПТУ ўқувчиларига. 11.40 — Илмий-оммабоп фильм. 12.00 — Инглиз тили. 12.30 — Илмий-оммабоп фильм. 12.55 — «Олмос камар». Бадиий фильм, 2-серия. 14.00 — Шаҳарлар ва йиллар. 15.00 — Янгиликлар. 15.10 — «Лабиринт бўйлаб узундан-узоқ йўл». Бадиий фильм, 3-серия. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.05 — 1988 йил қўшиқлари. 20.25 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.40 — Ҳужжатли фильмлар экрани. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Рембрандт». Бадиий фильм. 24.00 — Янгиликлар. 00.10 — Тинчлик велопойгаси.

УзТВ-I. 16.45 — «Бу ер менинг масканим». Бадиий фильм. 17.30 — Биология. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Инсон болаликдан бошланади. 18.50 — Мультфильм. 19.00 — Бутуниттифоқ пионер ташкилоти туғилган кунга бағишланган катта байрам концерти. 20.00 — Ахборот. 20.15 — Комсомол прожектори 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 —Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Телевизион миниатюралар театри. 23.25 — Ҳужжатли фильм. 23.45 — Бугун оламда нима гап?

УзТВ-II. 19.35 — «Хор бошлиғи ёки баҳорги олимпиада». Бадиий фильм. 20.45 — Шаҳар юмушлари ва ташвишлари. **Душанба.** 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Қабул вақти 3 дан 6 гача». Телеспектакль.

21 май, шанба

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — Халқ куйлари. 9.20 — Нега ва нима учун? 9.50 — Ҳужжатли фильм. 10.20 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 10.50 — СССРда Ҳиндистон фестивали. 11.30 — Ҳужжатли фильм. 11.40 — «Биринчи». Бадиий фильм. 13.05 — Дунё воқеалари. 13.25 — Шеърият лаҳзалари. 13.30 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 14.00 — XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси олдидан. 15.30 — Балалайка чалади. 15.55 — Социализм мамлакатларида. 16.25 — Мультипликацияда фантастика. 16.55 — Фильм-концерт. 17.45 — Халқаро ҳаёт Бош редакцияси таништиради. 18.45 — Ҳайвонот оламида. 19.45 — Йиллар, авлодлар, қўшиқлар. 20.25 — «Терговни билимдонлар олиб боради». Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Терговни билимдонлар олиб боради». Бадиий фильм, 2-серия. 23.20 — Катталар учун мультфильм. 23.45 — Ярим тунгача ва ярим тундан сўнг.

МТ-II. 8.30 — Гимнастика. 8.45 — Ҳиндистон телевидениесининг илмий-ўқув программалари. 9.35 — Телевизион театр абонементи. 10.30 — Здоровье. 11.15 — Йил фасллари. 12.20 — Фалсафий суҳбатлар. 13.20 — Уй академияси. 13.55 — Рус маданияти ҳақида суҳбатлар. 14.30 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 15.30 — Михаил Светлов билан учрашувлар. 16.00 — «Ялангоёқлар». Бадиий фильм. 17.25 — Телевизион музикали абонемент. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Ҳужжатли фильм. 18.40 — Бутунроссия ва халқаро конкурслар лауреати В. Терво чалади. 18.55— «Репетитор». Бадиий фильм. 20.25 — Реклама. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Бадиий гимнастика. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Венгрияда музика ҳақида сўз. 22.50 — Янгиликлар. 23.00 — Физкультура-спорт.

УзТВ-I. 8.00 — «Ассалому алайкум». 9.30 — Илмий-оммабоп фильм. 9.50 — Фильм-концерт. 10.15 — «Ватан ўғлонлари». Бадиий фильм. 11.35 — Спорт программаси. 12.25 — Совет Иттифоқи Қаҳрамони Қ. Турдиев туғилган куннинг 70 йиллигига. 13.45— Уй қандай қурилади? 14.15 — Техника ижодиёти мактаби. 14.50 — Ёшлик. 15.35 — Театр ва замон. 16.20 — Ёшлик. 17.05 — Мультфильм. 17.15—Мусиқа луғати. 18.00 —Тенгдошлар. 18.45 —Инсон ва табиат. 19.15—Тошкентдаги VIII Бутуниттифоқ педагогик ўқувларида. 20.00—Ахборот. 20.15 — Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дўстларимиз тароналари. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Машраб лирикаси.

УзТВ-II. Душанба. 19.00 — Новости. 19.20 — Замондош. 20.00 —Ахбор. 20.20 —Ҳужжатли фильм. 20.40 — Садриддин Айний ва музика. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Спектр». Бадиий-публицистик кўрсатув.

22 май, якшанба

МТ-I. 8.30 — Янгиликлар. 8.45 — Ритмик гимнастика. 9.30— Совет Иттифоқи бўйлаб. 9.50 — Спортлото. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.30 — Тонгги почта. 12.00 — Саёҳатчилар клуби. 13.00 — Музикали киоск. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Фильм-концерт. 16.20 — Мультфильм. 16.25 — «Ердаги ҳаёт». Илмий-оммабоп фильм. 12-серия. 17.20 «Буратино саргузашти». Бадиий фильм. 2-серия. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильм. 19.55 — «Фанфан-тюльпан». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Кинопанорама. 23.50 — Янгиликлар.

МТ-II. 8.30 — Зарядкага сафланинг! 8.45 — Илмий-оммабоп фильм. 9.10 — Портретлар. 10.00 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.55 — Рус тили. 11.25 — Фан — назария, тажриба, практика. 12.00 — Саёҳатчилар клуби. 13.00 — Тарих саҳифалари. 14.30 — Композитор Р. Вагнер туғилган куннинг 175 йиллигига. 19.35 — Масхарабоз Л. Енгибаров ижоди ҳақида фильм-концерт. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Бадиий гимнастика. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. «Динамо» (Киев) — «Локомотив». 23.45 — Тинчлик велопойгаси. 24.00 — Коммунистик аудитория ,00.45 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 8.30 — «Ассалому алайкум». 10.00 — Телефильм. 11.00 — Биргаликда куйлаймиз. 11.20 — Китоб бизнинг дўстимиз. 12.20 — Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ёшларининг санъат фестивали. 14.20 — Спорт программаси. 15.20 — Сиз учун учрашувлар. 16.00 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 16.30 — Мультфильм. 16.50 — Халқ ижодиёти. 17.35 — Реклама. 18.00 — Санъат ғунчалари. 18.30 — Ёшлик. 19.30 — Илмий-оммабоп программа. 20.00 — Ахборот. 20.15 — Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — «СССР — АҚШ. Рақс — тинчлик элчиси». 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистон халқ шоири Ғафур Ғулом таваллудининг 85 йиллигига бағишланган хотира кечаси.

УзТВ-II. Душанба. 17.45 — «Уддабурон Толман». Спектакль. 18.50 — Реклама. 19.00 — Новости. 19.15 — Кинокамера билан саёҳат. 20.00 — Ахбор. 20.15 — «Оддий иш кунидаги ҳовли тўйи». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Яна бир ёшлар программаси.

Р. — 10779. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. А. — 112. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12